

**ЗА ОДНУ НІЧ ВИВІЗ
150 ПОРАНЕНИХ**

СЕРЕДА

15 жовтня 2025 року

**ТОЛЬКИ
ПЕРЕВІРЕНІ
ФАКТИ**

№42 (1762)

**ІРИНА БОРЗОВА: ЖИТЛО
ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ**

556880

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

20 MINUT.UA

«ДЯКУЮ, ЩО ВИТРИМАВ І ПОВЕРНУВСЯ». ПЕРЕЖИЛА ІНСУЛЬТ, АЛЕ ДОЧЕКАЛАСЯ СИНА

- Катерина Білоус з Гайсина пам'ятає кожен день очікування, кожную хвилину невідомості. Довгі місяці мовчання і, нарешті, звістка: він живий
- З російського полону 2 жовтня повернувся 38-річний Андрій Білоус, який пробув у неволі понад три роки. Нарешті матір і син змогли обійнятися
- Ми поспілкувалися з мамою військового. Вона розповіла про важкі роки очікування, зустріч із сином та його перебування у трьох колоніях

с.8

ЯК ЗМІНИЛИСЯ ЦІНИ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ

- Ми порівняли офіційні дані за 2020 та 2025 роки і з'ясували, наскільки суттєво змінилися ціни на популярні товари щоденного вжитку у нашому місті

с.3

«РОСІЮ» ПРОПОНУЮТЬ ІНВЕТОРАМ

- Будівлю колишнього кінотеатру «Росія» у Вінниці внесли до переліку інвестиційних проєктів. Які ще є плани? Знайшли ідеї на сотні мільйонів гривень

с.6

РЕКЛАМА

НАЙБІЛЬШИЙ МАГАЗИН У ВІННИЦІ
ОФІЦІЙНИЙ ДИЛЕР

ЕЛІТ ІНСТРУМЕНТ

STIHL

м. Вінниця,
вул. Лебединського, 15
067 11 88 588

• ПРОДАЖ • ГАРАНТІЯ • СЕРВІС

ТЕХНІКА ДЛЯ САДУ

ТЕХНІКА ДЛЯ ДОМУ

ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЄКТУ

Старт нових секцій вже незабаром

КІЛЬКІСТЬ АКЦІЙНИХ КВАРТИР ОБМЕЖЕНА

від **30 999** ГРН/М²

РАНІШЕ БРОНЮВАННЯ ВІДКРИТО!

www.dobrobud.net

м. Вінниця, вул. Зулінського

☎ 098 051 07 07; 073 051 07 07

ДОБРОБУД

ДУМКА

ЮЛЯ ДЯКУН

КЕРІВНИК КРИЗОВОГО ЦЕНТРУ
 «МИ ПОРУЧ»

Що робити?

Дзвінок майже в кінці мого робочого часу.

— Добрий день. Мені дали ваш номер телефону і сказали, що ви можете допомогти, — жіночий голос.

— Слухаю вас, — відповідаю я.

— Мені потрібен притулок. Я втекла від чоловіка, вже в автобусі. Пряму до Вінниці, — каже жінка.

Так не можна робити, бо: — в кризовому центрі банально може не бути місць і куди вас визначити потім у вихідний день?

— я можу знайти притулок ближче до вас і вам не доведеться їхати в таку далечинь. Я є адміністратором закритої вайбер-спільноти керівників таких закладів по всій Україні, а отже є взаємообмін інформацією і прилаштування родин.

— я можу бути банально не на зв'язку, в мене міг сісти телефон і тим самим ви могли привести себе у ситуацію, коли ідете в нікуди...

Як потрібно робити:

— у гострій ситуації, коли вам чи дітям загрожує небезпека — набирати 102.

— якщо ситуація контрольована — набирайте мене, якщо вам дали мій номер і я проконсультую і знайду для вас безпечне місце.

— якщо це планова ситуація, робочий день і час — звертайтеся в денні центри у своїх територіальних громадах або в ЦНАП до соціального працівника. Там також можна отримати консультацію та адреси/направлення в кризові центри.

Ось такі сервіси у Вінницькій області

<https://www.facebook.com/share/p/14GUnxbEzV/>
 P.S.: жінку приймаємо)

ЩО ТАКЕ «ЧАТ ВЕТЕРАНА» І ЯК ВІН ДОПОМОГАЄ?

Допомога ■ У Вінниці відкрився офіс Громадської організації «Чат ветерана». Його започаткував колишній військовий. Раніше підтримку ветеранам, які повернулися з фронту, надавали через телеграм-чат. Що це за ініціатива, хто і яку допомогу може там отримати?

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
 (093)6487461

Коли Владислав Баліцький повернувся з фронту, він відчув те, що переживають сотні ветеранів після демобілізації: розгубленість, бюрократію й самотність. Колишній офіцер, який майже все доросле життя провів у війську, раптом зрозумів, що в мирному житті не знає, з чого почати.

— Після завершення служби, взагалі після списання, я зрозумів, що нічого не вмію і нічого не знаю, крім військової справи. Адаптуватися в суспільстві було дуже важко. Було багато бюрократії, багато питань, на які складно було отримати відповіді, — згадує Владислав. — Коли я трохи пройшов цей етап, дізнався більше, то зрозумів: такі самі, як я, можуть дати відповіді на проблемні питання. Людина, яка пройшла подібний шлях, здатна допомогти. Я почав допомагати хлопцям, розповідати, як вирішувати ті чи інші питання.

Саме тоді виникла ідея створити чат у телеграмі, де ветерани могли б радитися між собою. Спочатку це була маленька група — троє людей, потім шість. Вони просто переписувалися, допомагали один одному розібратися з документами, пільгами, лікуванням.

Сьогодні «Чат ветерана»

об'єднує понад 580 учасників — колишніх військових, їхніх рідних та просто небайдужих людей із Вінниці й області. Учасники групи діляться досвідом, радять, як оформити документи, знайти роботу чи отримати реабілітацію. Якщо питання складне — підключають партнерів: департамент ветеранської політики, поліцію, представників Уповноваженого з прав людини, Міністерство охорони здоров'я.

— Елементарні проблеми вирішуються в чаті за лічені хвилини.

«Людина, яка пройшла подібний шлях, здатна допомогти. Я почав допомагати хлопцям, розповідати, як вирішувати питання»

Якщо питання складніше — беремося самі або підключаємо офіційні структури, — пояснює засновник.

З часом спільнота переросла у громадську організацію. Ветерани почали допомагати один одному не лише морально, а й фінансово.

Завдяки партнерам, які допомогли їм із написанням грантів, вони вже виграли чотири гранти від Українського ветеранського фонду — по 1,5 млн грн кожен — на розвиток власних справ. Цими знаннями та досвідом вони хо-

Владислав Баліцький — ветеран. Він започаткував ініціативу «Чат ветерана»

чуть поділитися з іншими військовими, які повертаються до цивільного життя.

— Тож зараз хочемо рухатися в цьому напрямку — допомагати ветеранам писати гранти й отримувати їх, — говорить Владислав.

Організація не просить грошей у держави — офіс ветерани обласували самостійно за власний кошт.

Тут проводять зустрічі, консультації, планують створення ветеранської охоронної фірми, де працюватимуть колишні військові — із зарплатою вищою, ніж у середньому по регіону.

— Ми не просимо в держави нічого. Це принцип. Хочемо показати, що можемо самі — допомагати, створювати, заробляти, — пояснює Баліцький.

Про що говорять у чаті

Найчастіші теми запитів — працевлаштування та лікування. Багато ветеранів стикаються з нестачею фінансування на реабілітацію або просто не знають, куди звернутися.

У чаті можна знайти і працівників, і лікарів, і просто друзів. Хтось пропонує квитки до театру, інші — допомогу з ремонтом чи переїздом. Часто ветерани організовують неформальні зустрічі, щоб просто провести час разом, ближче познайомитися та поговорити про проблеми.

— Ми всі люди, усім потрібна підтримка. І нам простіше запитати пораду один в одного, — каже Владислав.

Якщо вам потрібна допомога — ви можете долучитися до чату. У випадках, коли ситуація складніша й онлайн її вирішити неможливо, там же можна домовитися про зустріч або консультацію.

До того ж, долучившись до спільноти, ви зможете бути в курсі всіх важливих подій, які організовують для ветеранів.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

ОЛЬГА ТАНАСКОВА

— Проводити інформаційну роботу з населенням, пояснюючи, що собаки на законних підставах мають таке ж право жити на вулицях міста.

ІРИНА ЛІЩИШИНА

— Я не розумію людей, які виступають «проти безпритульних тварин». Вони ж самі себе на вулицю не вигнали — це зробили люди!

OLGA SHEVCHUK

— Коріння проблеми з безпритульними — недобросовісні, безвідповідальні люди. Але влада, поліція не хочуть цим питанням займатися.

ОЛЕНА ГРОСУ

— Нічого не треба робити. Хай живуть — голівне, щоб були стерилізовані, вакциновані, нагодовані.

GALLYANT1985

— Проблема безпритульних тварин — це не про собак і котів, а про людей. Людей, які не стерилізують, не дбають, а іноді просто викидають, як речі.

Що робити з безпритульними тваринами у Вінниці?

СТРИБОК У ДВА-ТРИ РАЗИ: ЯК ЗМІНИЛИСЯ ЦІНИ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ

Реалії наші ■ Вінничани регулярно відчують на своїх гаманцях, як навіть базові продукти стають дедалі дорожчими. Ми порівняли офіційні дані за 2020 та 2025 роки і з'ясували, наскільки суттєво змінилися ціни на популярні товари щоденного вжитку у нашому місті

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RІA, (095)1039671

Ціни на продукти у Вінниці зростають постійно — і це відчутно відбивається на гаманцях її мешканців. Чи не щомісяця базові товари, від хліба та круп до м'яса та молочних продуктів, додають чималу суму до щоденних витрат, змушуючи перераховувати сімейний бюджет. Ми вирішили подивитися, на-

скільки суттєво змінилися ціни за п'ять років. Для цього взяли перелік популярних продуктів щоденного вжитку (а також алкоголь та цигарки) і порівняли їхню вартість у вересні 2020 року та у вересні 2025-го. Дані ми брали з офіційної аналітики Державної служби статистики України. Таке порівняння дозволяє зрозуміти реальний масштаб подорожчання та побачити, які товари найбільше «б'ють по гаманцю». Результати порівняння пока-

зують, що за п'ять років більшість продуктів подорожчала майже вдвічі, а деякі навіть більше — особливо м'ясо, молочні продукти та олія. Хліб і крупи також відчутно здорожчали, а яблука та яйця зросли у вартості більш ніж у два з половиною рази. Водночас алкоголь і сигарети теж не за-

За п'ять років більшість продуктів подорожчала майже вдвічі, а деякі навіть більше — особливо яйця, олія, яблука

лишилися осторонь — їхнє подорожчання суттєво впливає на загальні витрати сімей. Ці дані підтверджують, що ціни на найпростіші та найнеобхідніші продукти зростають набагато швидше, ніж зарплати, і для багатьох родин це перетворюється на реальний фінансовий виклик.

ВАРТІСТЬ ПРОДУКТІВ			
Продукт	Вересень 2020	Вересень 2025	Зростання (разів)
Хліб (кг)	25,36	56,33	2,22
Макарони	19,08	35,4	1,85
Гречка (кг)	36,86	35,51	-
Рис (кг)	23,8	53,73	2,26
Свинина (кг)	119,37	241,7	2,03
Філе куряче (кг)	88,05	214,67	2,44
Молоко	25	50,61	2,02
Яйця (десяток)	17,99	51,61	2,87
Олія соняшникова	35,1	82,58	2,35
Масло вершкове	43,42	112,35	2,59
Сметана (кг)	62,24	150,2	2,41
Риба морожена (кг)	80,73	203,39	2,52
Сало (кг)	73,89	149,28	2,02
Яблука (кг)	22,31	59,92	2,69
Картопля (кг)	9,08	22,02	2,43
Цукор (кг)	14,94	30,73	2,06
Горілка (0,5)	92,55	121,54	1,31
Вино	66,82	119,97	1,8
Пиво (0,5)	17,53	38,62	2,2
Цигарки	41,43	109,58	2,65

РЕКЛАМА

Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА КОНТРАКТОМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога

м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

☎ 098 913 53 49 ☎ 097 953 60 32 ☎ 0432 612 105

545653

ЯК ОФОРМИТИ СУБСИДІЮ У ВІННИЦІ?

Є питання ■ Невдовзі увімкнуть опалення і суми в платіжках за комуналку суттєво зростуть. Є варіант їх зменшити через отримання субсидії — держдопомоги, яка покриє частину квитанції за комунальні послуги. Хто має право на субсидію, які треба подати документи і що варто знати перед її отриманням?

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

В обласному управлінні Пенсійного фонду України повідомили, що 6 жовтня профінансували субсидії та пільги на оплату житлово-комунальних послуг за вересень.

Субсидії на оплату комуналки отримали 44 тисячі 471 домогосподарство, а пільги — 69 тисяч 406 жителів Вінниччини. На ці два платежі спрямували 58 мільйонів гривень.

Що варто знати, якщо людина вперше звертається за субсидією? Зібрали відповіді на популярні питання.

ХТО МОЖЕ ЗВЕРНУТИСЯ

В Україні житлова субсидія є безповоротною державною соціальною допомогою для домогосподарств, які не можуть самостійно оплачувати комунальні послуги.

Її розмір залежить від матеріального стану родини, розповіла журналісту начальниця відділу надання житлових субсидій обласного управління ПФУ Катерина Козак.

— Будь-який громадянин

України, і навіть не громадянин України може звернутися за призначенням житлової субсидії, — каже Козак. — Розрахунок субсидій залежить від доходу особи. Чим більший дохід, тим може бути або призначена субсидія у нульовому розмірі, або просто її розмір буде маленький.

ПРО ЗБІР ДОКУМЕНТІВ

Питаємо, які треба подати документи?

— Людина подає тільки заяву та декларацію про доходи. Їх можна заповнити в «Прозорому офісі», — каже Катерина Козак. — Також необхідно мати при собі паспорт, ідентифікаційний код (ІПН), адже в заяві вказуються певні персональні дані цієї людини.

Для переселенців, які бажають отримати субсидію, ще один обов'язковий документ — це довідка ВПО.

— Тому що житлова субсидія призначається тільки на зареєстроване місце проживання. А внутрішньо переміщена особа, вона ж не живе за місцем реєстрації. Тому та адреса, яка вказана у довідці, формально визнається як нове місце реєстрації, — говорить начальниця відділу надання житлових субсидій обласного управління ПФУ.

Заяву та декларацію можна заповнити у «Прозорих офісах». При собі треба мати пакет документів, серед яких паспорт, довідка ІПН

Також субсидію можуть отримати люди, що винаймають житло.

— У такому випадку до заяви та декларації потрібно надати договір оренди помешкання. Цим можуть скористатися не тільки переселенці, а й всі інші люди, — каже Козак.

Розмір субсидій визначається індивідуально. Для її обрахунку беруть доходи всіх прописаних мешканців

ВАЖЛИВІ НЮАНСИ

Зауважимо, що для розрахунку субсидії будуть враховуватися доходи всіх прописаних мешканців помешкання.

— І якщо в складі сім'ї є непроживаючі, але зареєстровані, то в такому випадку людина обов'язково має надати

будь-який підтверджуючий це документ: наприклад, акт обстеження або довідка про навчання в іншій області. Або ж довідка з місця роботи. Таким чином для призначення субсидій не будуть враховуватися доходи людини, яка не проживає у зареєстрованому місці.

Тобто, перелік документів наступний:

1. Паспорт;
2. Довідка про присвоєння ІПН (або відмова від нього, що має бути вказано у паспорті);
3. Довідка ВПО (для переселенців);
4. Договір оренди житла (для людей, які хочуть субсидію на житло, яке орендують);
5. Підтверджуючий документ, що людина прописана, але не проживає (доходи всіх прописаних мешканців враховуються при призначенні субсидії).

Зауважимо, що подати заяву на житлову субсидію можна через Дію.

СКІЛЬКИ ТРИВАЄ ПРОЦЕДУРА

Як довго триває процес оформлення субсидії? За скільки днів її можна вже отримати?

— Якщо у людини все добре з документами, то цей процес проходить швидко. Орієнтовно п'ять днів, — відповіла начальниця відділу призначення субсидій обласного управління Пенсійного фонду Катерина Козак. — Якщо є зауваження до документів, то тоді в людини є 30 днів, щоб усунути неточності. Нарахування субсидії відбудеться в наступному місяці після звернення людини.

Що важливо знати отримувачам субсидій? Може, якийсь є нюанс, який всі часто забувають?

— Не забувайте повідомляти про зміни у майновому, сімейному стані, — каже Козак. — Народження дітей, смерть прописаних у помешканні родичів, зміна роботи тощо. Це все впливає на розрахунок розміру субсидій та саме право на її отримання.

У Вінниці підтвердили вирок за держзраду Шарію та Шевцову — по 15 років ув'язнення

АЛЬОНА ЧЕРНІЮК, RIA, (093)8905679

У Вінницькому апеляційному суді відбулося відкрите засідання у кримінальній справі щодо блогера та колаборанта Анатолія Шарія та колишнього начальника ГУ НП у Вінницькій області Антона Шевцова. Їх обвинувачують у державній зраді, скоєній за попередньою змовою групою осіб під час воєнного стану. Про розгляд справи повідомила пресслужба Вінницького апеляційного суду.

Вінницький міський суд за-

очно засудив Шарія та Шевцова до 15 років ув'язнення з конфіскацією майна. Апеляційний суд не задовольнив апеляційну скаргу адвокатів.

Розгляд відбувався у порядку спеціального судового провадження (in absentia) — за відсутності обвинувачених, які перебувають поза межами України.

Обвинувачені працювали у змові на федеральну службу безпеки російської федерації. Експліцейський, що проживає в тимчасово окупованому Криму, у 2018 році погодився на конфіденційну

співпрацю з департаментом оперативної інформації фсб росії.

Маючи зв'язки у системі МВС України та доступ до обмеженої інформації, обвинувачений надавав у фсб персональну інформацію про українських політиків, керівників підприємств критичної інфраструктури, власників інтернет-ресурсів, яких спецслужби рф можуть використовувати для ведення підривної діяльності проти України.

До співпраці експліцейський залучив керівника забороненої в Україні проросійської по-

літичної партії, відомого блогера, власника однойменних Youtube- і Telegram-каналів, який з 2019 року фактично проживає на території Королівства Іспанія.

Погоджуючись на співпрацю, блогер достовірно знав, що їхня діяльність курується спецслужбою росії та має на меті завдання шкоди суверенітетові, державній та інформаційній безпеці України. Надалі він почав виготовляти проросійський заангажований контент та публікувати його на власних медіаресурсах, що мають мільйонні охоплення

аудиторії. Системні звіти про виконану роботу спільники надсилали куратору із фсб росії.

За матеріалами кримінального провадження, з початку повномасштабного вторгнення рф обвинувачені були залучені до реалізації інформаційних операцій проти України, зокрема до підготовки та поширення постановочних відео з допитів українських військовополонених.

Апеляційні скарги сторони захисту залишені без задоволення, а вирок суду першої інстанції від 3 червня 2025 року — без змін.

ЩО ЗМІНИТЬСЯ У ПОСТАНОВЦІ ТА ЗНЯТТІ З ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ

Мобілізація ■ Кабінет Міністрів України прийняв нову постанову, де регулюються зміни щодо постановки та виключення з військового обліку. Які зміни відбулися — пояснює адвокат

ЛАРИСА ОЛІЙНИК, RIA,
(067)5267352

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2025 року № 1203 затверджено зміни, що вносяться до Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які деталізували процедуру взяття на військовий облік для різних категорій громадян та виключення з нього.

Постанова, якою спрощено процедуру постановки та зняття громадян з військового обліку, набрала чинності 2 жовтня.

Міноборони пояснило, що йдеться, зокрема, про таке:

■ Юнаки, яким виповнилося 17 років, тепер зможуть стати на військовий облік дистанційно через мобільний застосунок Резерв+, без відвідин ТЦК і без проходження ВЛК.

■ Громадяни віком 25-60 років,

які досі не перебувають на військовому обліку без законних підстав, будуть обліковані автоматично.

■ Процедуру зняття з обліку українців, які досягли граничного віку перебування в запасі, також буде автоматизовано.

Детальніше про ключові новачки розповідає адвокатка Наталя Опольська.

Який порядок постановки на облік призовників?

— Із 1 січня до 31 липня кожного року на військовий облік призовників беруться чоловіки, яким виповнилося 17 років. Це перша постановка на облік, яка передбачає внесення даних до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

Чи потрібна особиста явка особи до ТЦК для постановки на облік призовників?

— Не обов'язково. Є два передбачені законом шляхи:

1. через електронний кабінет

призовника із використанням електронного підпису або інших засобів електронної ідентифікації;

2. особисто, прибувши до ТЦК та СП для подання документів.

Хто не підлягає взяттю на облік призовників?

— Не беруться на облік призовників ті, хто відбуває покарання в установах виконання покарань, а також ті, до кого застосовані примусові заходи медичного характеру.

Чи можуть особу поставити на військовий облік без її участі?

— Так, можуть. Якщо чоловік віком від 25 до 60 років не перебуває на обліку у жодному ТЦК та СП, його беруть на облік на підставі відомостей, які містяться в державних реєстрах.

Чи можна оскаржувати таку постановку на облік?

— Можливість оскарження виникає, наприклад, у випадках, коли особу було визнано непридатною до військової служби з виключенням з військового обліку і через якийсь час її автоматично поставили на облік повторно. У такому разі, існує два шляхи оскарження:

■ досудовий: шляхом направлення клопотання про внесення відомостей щодо виключення з військового обліку на адресу ТЦК та СП;

■ судовий: у разі відмови вне-

Адвокатка Наталя Опольська: «Постановка на військовий облік відбувається шляхом звернення до ТЦК та СП або через мобільний застосунок «Резерв+» для 17-річних»

сення відомостей по клопотанню — оскарження вчинених дій працівниками ТЦК та СП щодо постановки на облік до адміністративного суду.

Чи потрібно проходити ВЛК при постановці на облік?

— Ні.

На облік якого ТЦК та СП ставлять автоматично?

— Для осіб, які не перебували на обліку в жодному ТЦК та СП, постановка відбувається за зареєстрованим/задекларованим місцем проживання. Якщо немає такого місця проживання, особу ставлять на облік ТЦК та СП, які визначені Генеральним штабом ЗСУ.

За якою адресою прийде повістка людям, яких автоматично поставили на військовий облік?

— Повістка прийде за тією адресою, яка офіційно внесена у державні реєстри як місце реєстрації/проживання військовозобов'язаного. Відомості притягуватимуться з Єдиного державного демографічного реєстру.

Якщо місце проживання не зареєстроване або не задеклароване, ТЦК та СП будуть надсилати повістку на останнє задеклароване чи зареєстроване місце проживання особи, інформація про яку наявна у інформаційній системі Державної міграційної служби.

РЕКЛАМА

НАРОДНИЙ БРЕНД 2025

Скануй та голосуй!

Підтримаємо тих, хто гідно працює
та наближає нашу Перемогу!
Голосування на **top20.ua**

Генеральний
партнер

DOBROBUD
БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

КОРОТКО

Чотири аварії за вихідні

■ Протягом вихідних на території області сталися чотири ДТП, внаслідок яких одна людина загинула, а п'ятеро отримали травми.

11 жовтня на трасі М-30 «Стрий-Тернопіль-Вінниця-Умань-Ізварине» у Вінницькому районі 58-річний водій вантажівки MAN (житель Хмельницької області) наїхав на жінку, яка рухалася проїжджою частиною поза пішохідним переходом. Постраждала загинула на місці. Поліція встановлює її особу.

Поблизу села Куна Гайсинського району 80-річний водій автомобіля Дасія, житель Хмельницького, не впорався з керуванням на заокругленій ділянці дороги та з'їхав у кювет. Водій та його 71-річна пасажирка отримали травми, їх госпіталізували.

У Жмеринському районі 42-річний водій Ford (житель Вінницького району) з'їхав у кювет, попередньо не врахувавши дорожню обстановку. Унаслідок аварії травмувалися його 44-річна дружина та 9-річний син. Постраждалих доставили до лікарні.

Того ж дня у Вінниці на вулиці Стеценка 52-річна водійка автомобіля Mazda зіткнулася з електросамокатом VEV1, яким керував 24-річний вінничанин. Водій самоката отримав тілесні ушкодження, його госпіталізували.

Водії автомобілів пройшли перевірку, вони тверезі. Транспортні засоби слідчі помістили на арештмайданчики. За всіма фактами розпочали кримінальні провадження.

Про тепло

■ Кабінет Міністрів України оновив терміни опалювального сезону. Тепер він розпочнеться 1 листопада, а завершиться 31 березня.

Раніше опалювальний сезон тривав з 15 жовтня по 15 квітня. Уряд пояснив, що зміни викликані прагненням оптимізувати споживання енергоресурсів на тлі ворожих ударів по енергетичній інфраструктурі.

Важливо: місцева влада збереже право коригувати початок і завершення опалювального сезону. Вона орієнтуватиметься на фактичні погодні умови та технічні можливості своїх громад.

НА «РОСІЮ» МАЮТЬ ПЛАНИ. ЯКІ ЩЕ Є ПРОЄКТИ?

Перспектива ■ Будівлю колишнього кінотеатру «Росія» у Вінниці внесли до переліку інвестиційних проєктів. За намірами влади, тут має бути культурно-діловий центр, а сам об'єкт пропонуватимуть інвесторам у партнерстві з містом. Які ще є проєкти? Знайшли ідеї на сотні мільйонів гривень

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

Найбільша кінозала Вінниці у занепаді ще з 1990-х. Її свого часу намагалися відремонтувати силами небайдужих вінничан. Для цього проводили тут різноманітні виставки та лекції. Був навіть фестиваль «Air Fest». Однак це не допомогло «Росії» відновитися.

Ситуація погіршилася після ракетного обстрілу Вінниці 14 липня 2022 року, коли вибуховою хвилею вибило вікна скляного фасаду об'єкта.

Нині ж його закрили фанерними листами. А нещодавно «Росію» включили до переліку інвестиційних проєктів.

ДРУГЕ ЖИТТЯ ДЛЯ КІНОТЕАТРУ

За намірами влади, тут запланували створити багатофункціональний культурно-діловий центр. Глядацька зала буде для проведення різноманітних подій: презентацій, лекцій, концертів, громадських обговорень тощо.

Мер Вінниці Сергій Моргунов висловив думку, що громада за власний кошт не зможе перебудувати цей об'єкт. Тому його пропонуватимуть потенційним інвесторам, яких відберуть на міському конкурсі.

— Позиція № 1 — реконструкція самого кінотеатру та його збереження. Він залишається у комунальній власності міста, проте ми даємо можливість побудувати поруч готель чи комерційні приміщення. Наголошую — без житла, без великих торговельних центрів та з обов'язковим збереженням зелених зон, забезпеченням необхідної кількості паркомісць, — сказав міський голова.

Заступник міського голови Ігор Откидач додав, що нині розпочинають юридично-документальну процедуру, щоб провести конкурс і на архітектурні проєкти, і на визначення інвестора.

Попередньо, за його словами, активна фаза проєкту розпо-

чнеться у другій декаді 2026 року. Які ще великі інвестпроєкти є в «портфелі» Вінницької громади?

ПРОЄКТИ ДЛЯ ТЯЖИЛОВА

У державній цифровій системі DREAM, яка збирає проєкти відбудови, знайшли 91 ідею для Вінниці. Відібрали найбільші за вартістю будівництва.

1. Спортивно-реабілітаційний комплекс на вулиці Левка Лук'яненка, 18 Б. Цей проєкт передбачає створення бази для надання реабілітаційних та фізкультурно-спортивних послуг; сприятиме розвитку фізичної культури та спорту.

Тут будуть: мультифункціональний спортивний зал; басейн 25x16 м (шість доріжок); дитячий басейн; приміщення реабілітації; конференц-зал.

Приміщення реабілітації матимуть зал ерготерапії; ергокухню,

Кінотеатр залишиться у власності міста. Натомість інвестору дадуть можливість побудувати поруч готель

ергосанвузол, кімнату тренування доглядачів, зал фізичної реабілітації та спорту, приміщення для терапевта мовлення і мови, приміщення для психолога, оглядову, процедурну, маніпуляційну, діагностичну.

Основними видами спорту, які планується культивувати в комплексі, є наступні: волейбол, баскетбол, гандбол, східні единоборства, плавання, стрибки у воду, футбол, единоборства, індорхокей, художня гімнастика.

Вартість будівництва: 260 мільйонів гривень. Орієнтовна тривалість робіт — рік.

2. Будівництво шляхопроводу через залізничні колії між вулицями Янгеля та Лук'яненка. Проєкт полягає у створенні додаткового транспортного коридору між східною частиною та центром Вінниці. Реалізація дозволить роз-

Найбільша кінозала міста у занепаді. Нині фанерою закрили вікна, які були вибиті через ракетний російський удар 14 липня 2022 року

вантажити автомобільні дороги у напрямку підприємств чотирьох індустриальних парків, приєднаних територій та міжнародного аеропорту «Вінниця» надалі.

Бюджет проєкту: 2,5 мільярда гривень. Термін будівництва: 2 роки 8 місяців.

У вересні вінницька мерія уклала меморандум з польською компанією про будівництво мосту.

ПРО ВОДУ ДЛЯ ВІННИЧАН

Ще два проєкти передбачають покращення водної інфраструктури у місті. Це, зокрема:

1. Реконструкція водоочисної та водонасосної станції у Вінниці. За коротким описом проєкту, ним передбачили будівництво нової станції підготовки питної води (потужність 100,000 куб. м/добу) зі станцією повторного використання промивних вод. І ще будівництво нової водонасосної станції 2 підйому (потужність 6,000 куб. м/год) та реконструкцію існуючої водонасосної станції 1 підйому (потужність 200,000 куб. м/добу). Вартість цього об'єкта складає близько 1,6 мільярда гривень. Тривалість реалізації: 3 роки.

2. Реконструкція очисних споруд. Цим проєктом запланували комплексну реконструкцію очисних споруд каналізації (біологічної та механічної), видобуток біогазу на ОСК з подальшим спалюванням на установці для отримання енергії, використання теплових насосів для отримання теплової енергії з очищеної стічної води та подачу енергії у міську централізовану систему теплопостачання.

Вартість реалізації: 840 мільйонів гривень. Термін реалізації: 3 роки.

І ще один проєкт пов'язаний зі системою утилізації сміття. Це будівництво комплексу по знешкодженню побутових відходів на території Людавської сільради Жмеринського району.

Проєкт має наступну мету: будівництво та запуск сучасного сміттєпереробного комплексу для 12 громад Вінницької області, значно розширить можливості обробки великих об'ємів відходів, їх сортування, переробки та утилізації.

Нещодавно визначили, що цей проєкт можуть реалізовувати, це також зменшить обсяг захоронення на полігон.

Вартість будівництва: 994 мільйони гривень. Час на реалізацію: два роки.

Тут, нещодавнім рішенням мерії, запланували реалізовувати проєкт у державно-приватному партнерстві.

ТРАНСПОРТНІ ІДЕЇ

Першим проєктом є закупівля 100 електробусів. Проєкт передбачає придбання 100 сучасних електробусів у комплекті з 50 зарядними станціями для повного оновлення автотранспортного парку комунального підприємства «Вінницька транспортна компанія». Наразі бюджет проєкту та термін на його реалізацію не встановлений, проєкт у статусі підготовки з вересня 2024 року.

І ще дві ідеї є для покращення аеропорту:

Реконструкція аеродрому, що передбачає модернізацію летовища для обслуговування літаків типу Airbus A320/A321 та Boeing 737-800/737-900 без обмежень; відновлення адмінбудівлі з аеродромно-диспетчерською вежею. Вартість: 3,7 мільярда гривень. Термін будівництва: 1 рік 6 місяців.

Реконструкція аеровокзалу. Проєкт передбачає прибудову та часткову надбудову (має бути двоповерхова будівля з підземним поверхом), крім того, включає благоустрій привокзальної площі та паркінгу. Ціна: 713,4 мільйона гривень. Строк на реалізацію: 1 рік 6 місяців.

ЗА НІЧ ВИВІЗ 150 ПОРАНЕНИХ

Добровольці ■ Колишній вінницький гандболіст добровольцем пішов на війну: у травні 2022-го уже був у ЗСУ. Під час Курської операції з ним спілкувалися журналісти одного з найбільших у світі зарубіжних видань. Наш земляк і нині у ЗСУ, з журналістом RIA/«20 хвилин» розмовляв відверто, але з умовою...

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

— Денисе, це правда, що твоя сестра зібрала кошти, на які хоче поставити тобі пам'ятник? — запитує військового.

Про таке нам написала його однокласниця пані Анастасія. Вона просила розповісти про Дениса. За її словами, він заслуговує на те, щоб віннічани знали, як земляк воює. Повідомила, що з ним розмовляли зарубіжні журналісти. Заодно згадала про його сестру і про пам'ятник.

Мабуть, Денис давно так довго і від душі не сміявся, як після почутих слів про пам'ятник.

— Та це сестра пожартувала, — каже він і все ще не може стримати сміх.

Із розмови з ним відчув, що із сестрою має гарні стосунки. Коли почалася велика війна, Денис проживав у сестри у Києві. Саме з нею ділився намірами йти добровольцем. Що було далі, як потрапив на фронт, де воював, що розповідав зарубіжним журналістам — про все це і не тільки дізналися під час розмови з військовим.

А ВИ ГОТОВІ В «УЧЕБКУ»?

— Перший день війни мене застав у Києві, — розповідає Денис. — На той час я там працював. Проживав у сестри. Радив їй виїхати за кордон, тоді ж багато людей так робили, і в неї була можливість. Вона сказала, що мене не залишить. Відтоді і дотепер вона у Києві.

Денис каже, що тоді ж почув про Територіальну оборону. Пішов до одного з цих підрозділів. Пробув там тиждень. Не все йому сподобалося в організації.

Каже, були певні нюанси. Повернувся додому. Разом із сестрою налагоджували оборону їхнього мікрорайону.

— Коли до нас прийшли із ЗСУ, вони дивувалися, як ми все належно організували для відбиття ворога, — згадує Денис. — Ми навіть рації мали. Я розумів, що не можна чекати, поки росіяни зайдуть у місто. Пішов у військкомат. Відмовили. Так само почув відмову у ТЦК у другому, третьому районах міста. Чому відмовляли? Дивилися у паспорт, а мені уже 42. Та й військового досвіду не мав, бо в армії не служив.

У четвертому ТЦК поставили одне питання: «А ви в «учебку» готові йти?» Я відповідаю: «Чому запитуєте?» Мені кажуть: «Бо вам уже 42». Якби не був готовий, чому б просився на війну. Тоді й вирішилася моя подальша доля.

Два тижні занять в «учебці» — і я в ЗСУ. Було це 22 травня 2022-го. А з 6 червня того ж року почав служити у 36-й окремій бригаді морської піхоти.

Починав на посаді механіка-водія МТЛБ, це гусеничний тягач для перевезення людей та вантажів, буксирування причепів. Військові називають його «мотолига».

Найбільш смішне, що у мене дотепер нема прав на керування транспортом. В «учебці» освоїв «мотолигу». Здебільшого виконував завдання на кулеметі, встановленому на МТЛБ.

ЗА НІЧ ВИВЕЗЛИ 150 ПОРАНЕНИХ

У довоєнному житті Денису казали, що він міг би бути лікарем. Співрозмовник не уточнює, у яких ситуаціях чув такі слова. Згадав про це на війні. Розповідає, як з мехвода (меха-

ніка-водія) став санінструктором батальйону.

— На війні військовим постійно нарізають завдання, — говорить Денис.

Одне з них викликало у нього неабияке здивування. Йому сказали, що переводять на посаду санінструктора батальйону.

— Я кажу начальству, ви щось наплутали, — продовжує розповідати військовий. — Я не медик і ніколи ним не був. Я служу мехводом.

А мені відповідають: «Ти скільки поранених вивіз! Не кожен медик може назвати таку кількість».

Це була правда. Одного разу протягом ночі з «нуля» ми вивезли 150 поранених і «двохсотих». Такої кількості військових за одну ніч чи за день, не вивозив жодного разу ні до того, ні після того. У ту страшну ніч нам допомагали госпітальєри. Навіть число пам'ятаю, коли це сталося, — 08.11.2022-го. Наші

«Спочатку мене навчили убивати, а потім я вже сам навчився рятувати людей. Рятувати й убивати — це на війні постійно»

воїни відбивали атаки в районі села Опитне Донецької області. За пораненими їздили у ту ніч на М 113, це американський гусеничний бронетранспортер.

Через два тижні після тієї розмови Побігайла призначили на посаду санінструктора батальйону. Мабуть, неспроста йому колись говорили, що міг би бути гарним лікарем.

— Спочатку мене навчили убивати, а потім я вже сам навчився рятувати людей, — говорить Денис. — Рятувати й убивати — це на війні постійно. Якщо ти їдеш на «еваку» забирати поранених, у тебе є менше однієї хвилини на зупинку. Залишишся на довше, по тобі почнуть бити з усього озброєння. По нас не били хіба що з ядерної зброї. Тому кожен свій виїзд планую, обдумую. Будь-яку ситуацію обговорюю з напарником, мехводом. Ніколи не кажу: сіли і поїхали. Збираю інформацію, оцінюю ситуацію, дізнаюся про місцевість.

Колишній гандболіст з Вінниці Денис Побігайло рятує поранених. Він служить на посаді санінструктора батальйону 36-ї бригади морської піхоти

ДІСТАЛИ БЛОКНОТ З КИШЕНІ УБИТОГО, А ТАМ...

Від Херсонщини до Курської області такий шлях пройшов наш земляк з побратимами з 36-ї окремої бригади морської піхоти.

Про ситуацію на Курщині у нього розпитували журналісти одного з найбільших світових інформаційних ЗМІ — американського «Асошіейтед прес» (AP).

Чому саме йому доручили відповідати на питання американця, не знає.

— Невже американський журналіст приїжджав у район бойових дій у Курській області? — запитує у військового.

— Та ні, розмова відбувалася в режимі онлайн, — каже Денис.

Запитання американського журналіста його здивували. Найбільш жорстке з них звучало так: скільки загинуло наших військових.

— Що можна на таке відповісти? — говорить Побігайло. — Як я міг знати, скільки там наших полягло. Сказав йому, що це не до мене, бо я не маю такої інформації. Ще його цікавило, як просуваються наші війська? Хіба санінструктор батальйону може таке знати?

На одне з питань журналіст з американського агентства таки отримав конкретну відповідь.

— Чи бачили корейців? — запитав він у Дениса.

За словами мого співрозмовника, він не тільки бачив, а й вивіз одного з убитих корейців. Після бою санінструктор заїхав забрати

поранених. Разом з ними вивезли убитого корейця.

Спершу думали, що це бурят, розповідає Денис. У 2023-му на Запорізькому напрямку стикалися з бурятами. І цей, на Курщині, чимось був схожий на них. Коли хлопці обшукали, що в нього в кишенях, дістали блокнот. Відкрили, а там записи корейськими каракулями. Тіло передали розвідникам. Блокнот із записами також.

ДО ВІЙНИ МАЛИ СПІЛЬНЕ ЗАХОПЛЕННЯ — ГРАЛИ В ГАНДБОЛ

Денис Побігайло втратив на війні своїх друзів з Вінниці. Загинули Олексій Вознюк, Сергій Чуприна.

До війни вони мали спільне захоплення — грали в гандбол. Як каже Денис, ставали чемпіонами області, міста.

— Коли загинув Олексій Вознюк, я якраз був у Вінниці, — згадує Денис. — Перший раз через півтора року після початку війни дали відпустку.

Вознюк, як і Побігайло, служили в одній бригаді. Олексій теж пішов на війну добровольцем. У нього залишилося троє дітей.

Сергій Чуприна протягом восьми місяців значився у списках зниклих безвісти. На жаль, дива не сталося. Наприкінці березня 2024-го надійшла трагічна звістка: вінницький гандболіст загинув у бою за Роботине, що у Запорізькій області.

Денис із сумом згадує своїх друзів. Важко пережив втрату.

Можливо, наговорив зайвого

Під час розмови з Денисом Побігайлом у деякі моменти відчувалося, як він переходить на різкий тон. Це було у ті хвилини, коли санінструктор батальйону говорив про несправедливість, з якою інколи доводиться стикатися військовим. Тоді він не добирав слів. Як кажуть, рубав правду, називав тих, хто винен у такій несправедливості.

Але вже наступного дня військовий зателефонував.

— Можливо, я там наговорив чогось зайвого, — сказав він. — Не хотілося, щоб мої слова завдали комусь проблем. Денис разом із побратимами з перших тижнів війни захищає життя кожного з нас. При цьому ризикує своїм життям. Кожне прохання воїнів з фронту має бути враховане. Хіба не так?

Найбільш цінна нагорода — «За врятовані життя»

Денис Побігайло удостоєний низки відзнак. Одна з них від Президента України. Це відзнака «За оборону України». Але найбільш цінною вважає ще одну відзнаку «За врятовані життя». Вона від Головнокомандувача ЗСУ. Командир 36-ї окремої бригади морської піхоти нагороджував санінструк-

тора батальйону грамотами. У тексті звернув увагу на такі слова: «... за розумну ініціативу». Згадав, як військовий говорив про те, як перед кожним виїздом детально аналізує ситуацію й обстановку у районі бойових дій, куди планує виїзд. Комбриг відзначив нашого земляка ще й за сумлінне виконання бойових обов'язків і завдань.

ПЕРЕЖИЛА ІНСУЛЬТ, АЛЕ ДОЧЕКАЛАСЯ СИНА З ПОЛОНУ

З поверненням! ■ Другого жовтня з російського полону повернувся 38-річний Андрій Білоус із Гайсина, який пробув у неволі понад три роки. Ми поспілкувалися з матір'ю військового, і вона розповіла про зустріч із сином, його перебування у трьох колоніях

ЛАРИСА ОЛІЙНИК, RIA,
(067)5267352

Вона пам'ятає кожен день очікування, кожен хвилину невідомості. Її син — військовий, який з 2019 року служив за контрактом, а після початку повномасштабного вторгнення опинився на передовій. Потім — полон, довгі місяці мовчання і, нарешті, звістка: він живий.

БОЯЛАСЯ ВІДКРИТИ «ДІЮ»

Катерина Білоус із Гайсина очікувала сина з полону майже три з половиною роки. 66-річна жінка пережила інсульт, три рази їздила на обміни.

Остання звістка від Андрія надходила ще 7 місяців тому. Весь цей час мати не знала, чи живий її син, чи витримає нестерпні умови неволі. Спілкуватися з ним вдалося лише один раз, коли він перебував в Оленівській колонії. Потім його перевезли до Свердловська, а далі слід знову загубився.

І ось, 2 жовтня, її син Андрій Білоус повернувся до рідної домівки. Відеокадри, де пані Катерина очікує автобус зі звільненими полоненими, облетіли всю країну. Коли жінка отримала повідомлення про повернення сина, боялася відкрити смс.

«Я не могла повірити. Боялася навіть зайти в «Дію» й прочитати повідомлення: «Захисника звіль-

нено з полону», — зі сльозами на очах казала жінка.

Коли Андрій Білоус повернувся, мати не стримувала сліз. Рідні зустрілися, обійнялися, обмінялися кількома щирими словами.

— Охорона майже не дозволяла контакту. Але я змогла його обняти. Потім звільнених завели в приміщення лікарні. Я просто дивилася на нього й не могла повірити. Так, він змінився, але в очах — той самий мій син. І головне, що він живий. Бог почув. Дякую синові, що витримав і повернувся.

Під час першої зустрічі пані Катерина навіть встигла передати синові деякі речі і солодощі.

— Я взяла з собою якісь його речі, купила снікерса на заправці — і кинула між речі. Він потім знайшов його й засміявся, такий щасливий, — каже вона.

Тепер її син проходить реабілітацію. Вона чекає, коли карантин мине, щоб обійняти його знову.

«ВІН ДУЖЕ ЗМІНИВСЯ... СХУД, ПОСТАРІВ»

Після емоційної зустрічі на обміні в Чернігові рідні ще не зустрічалися.

— Він зараз на реабілітації, поки карантин, тому я ще не їздила до нього, — розповідає жінка. — Син змінився дуже. Схуд, постарів, втратив зуби. Каже мені по телефону: «Мамо, я подивився — а я лисий, старий». А я йому: «Синочку, все буде добре. Полі-

куєшся, відновишся, і здоров'я, і зуби».

Її голос м'якшає, коли говорить про сина.

— Він став дуже відвертим. Багато чого хоче мені розповісти. Видно, що багато пережив. Але головне — він говорить, він відкрився. Я сказала йому: «Розкажуй, синові, що вважаєш за потрібне. Мені все цікаво, але я не змушую». І він ділиться... не всім, але тим, що може.

ПОЛОН: ВІД ОЛЕНІВКИ ДО БАШКИРІЇ

Андрій Білоус служив за контрактом із 2019 року. До початку повномасштабного вторгнення проходив службу у рідному Гайсині. З лютого 2022 року його підрозділ відправили на навчання до Жито-

«Перед новим роком мені побратими написали, що його вивезли в невідомому напрямку. Сім місяців я нічого не знала»

мира, а згодом, у складі десантно-штурмової бригади — на передову, на Донецький напрям, у район населеного пункту Новоселівка.

— Вони захищали Україну там, у самому пеклі, — говорить мати. Після боїв під Новоселівкою Андрій потрапив у полон, до Оленівської катівні.

— Тоді він зміг подзвонити з Оленівки до дружини. Вона змогла записати шматочок розмови. За цим записом я й домоглася, щоб йому змінили статус із «безвісті зниклого» на «військовополоненого», — пригадує жінка.

Згодом чоловіка перевели до Свердловської колонії, де він перебував до грудня 2024 року.

— Перед новим роком мені побратими написали, що його вивезли в невідомому напрямку. Сім

Під час останнього обміну Катерина Білоус дізналася про звільнення з полону свого 38-річного сина Андрія. Він пробув у неволі три роки і 5 місяців

місяців я нічого не знала, — каже Катерина. — В списках загиблих я сина не знайшла, тому в голові було все — і страх, і надія, і молитви. Але я вірила: він живий.

Нарешті, після звільнення кількох військових із Башкирії, вона дізналася: син перебуває у місті Белорецьк.

— Син розповів, що не знав навіть, де саме їх тримають. Їх не випускали на вулицю, вони не бачили сонця. Лише коли привезли фотографувати — тоді вперше вийшли на повітря. Тоді їм видали футболки, штани і чоботи. От по взутті на фото звільнені полонені зрозуміли, де знаходиться син і мені про це повідомили.

За словами жінки, умови утримання значно різнилися залежно від місця. Але в Башкирії, куди її син потрапив на десять місяців, було набагато гірше.

— Їм давали якусь капусту, кашу, щі. Я так розумію, наших хлопців там катували, але Андрій уникає цих розмов, — каже мати захисника.

РОДИНА І ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

Андрій — молодший син Катерини Білоус, йому 38 років.

У нього — дружина й двоє дітей. Повернення додому не зробило його байдужим до простих радощів. Коли мати питала, що йому приготувати, коли той повернеться додому, спочатку говорив, що «буде їсти те, що дадуть». Але вже наступного дня перераховував бажання — хоче паски, запеченого сиру, купити свиню та заготовити м'ясні консерви.

— Особливо йому хочеться потрапити в село в Оратівському районі, звідки я родом. Хоче походить по лісі, піти на рибалку до ставка біля будинку культури. Він пам'ятає той ставок з дитинства, — розкаже Катерина.

На запитання, чи буде син плани на життя зараз, вона відповідає: «Так, буде. Я щаслива, що він щось планує. Я надіюся, що все буде добре. Всім бажаю, щоб дочекалися своїх рідних і обняти їх».

ДИВІТЬСЯ ВІДЕО
НА 20MINUT.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Андріод-маркета або аналогічна)

РЕКЛАМА

SAPSAN

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ,
СЕЙФЫ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
тел. (098) 920 49 55

sapsan.vn.ua

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 к.с.

тел. (068) 872-70-51

«Я ПИСАВ МОЛИТВУ НА РУЦІ»

Історія воїна ■ Пройшов Куп'янськ, захищав Київ від обстрілів «шахедами», потрапив у кільце на Донеччині, де взяв полоненого, якого ще й лікував, і дивом зміг вибратися з оточення. Це — все життя одного військового з Вінниччини. Його позивний — «Ураган»

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

Боєць із позивним «Ураган» перебуває у лавах української армії з початку січня 2024 року. Останні місяці він захищав столицю від обстрілів «шахедами». До цього воював у Куп'янську.

У серпні його та ще одного побратима відправили у відрядження на Донеччину.

Спочатку бійці не знали всієї правди. Ураган здогадався, що щось не так, коли після прибуття їм провели короткий курс військової підготовки. Обіцяли, що перебуватимуть на четвертій лінії лише три-п'ять днів, але насправді вони опинилися на «нульових» позиціях і пробули там 34 дні.

ЖИТТЯ В ОТОЧЕННІ: ВИЖИВАННЯ ТА НАДІЯ

Під Ямполем, за Серебрянським лісом, на межі Донеччини й Луганщини, обіцяної «четвертій лінії» та бліндажів не було — лише гола земля.

— ССОшники показали: «Ось ваша позиція, копайте», — і пішли. А ми лишилися — четверо людей, лопати й земля, — розповідає Ураган.

Бійці були розділені на кілька позицій: по четверо на кожній; попереду — ще одна за 300 метрів, а позаду — інші. Перші дві були відносно спокійні. Їли сухпайки, які скидали безпілотники, але часто вони псувалися при падінні, а вода взагалі розбивалася.

Як пригадує Ураган, всі ці дні допомагала молитва, яку він зберіг від свого командира з Києва, яка, як він каже, рятувала його: «Навколо мене коло, не малював, Матір Божа малювала».

— Я писав її на руці, на нозі, на коробці з сухпайка. Бо коли страшно — чіпляєшся за кожне слово, — говорить боєць.

З двадцятого дня ворог почав «ходити як на роботу». Українські бійці не одразу зрозуміли, що опинилися в оточенні.

— До нас заходили з тилу. Ми вже були в кільці, просто ще не знали про це, — каже військовий.

Одного російського військового Ураган помітив, коли той йшов біля їхньої позиції з тилу, у повній бойовій готовності. Бійці відкри-

ли вогонь, і солдат отримав поранення.

— Я влучив йому в ногу — двічотири кулі. Він відповз до кущів, перев'язував собі ногу, кричав по рації, що його «накрили», — згадує Ураган.

Підходити до ворога не стали — не знали, скільки їх там. А ближче до вечора почули вибух — то була граната. Ніхто з українських воїнів її не кидав. Згодом виявилось: на бронжилеті росіянина висіла граната. Після поранення він сам себе підірвав — ліг на живіт, під себе поклав гранату й підірвався.

— Його друзі потім підійшли вночі з обстрілами, забрали рацію й каску; автомат і бронік залишилися коло нього, — згадує Ураган.

Росіяни були дуже близько, і бійці постійно чули їхні розмови, крики та сварки.

— І тут до сусідньої еспешки позаду нас ввечері виринається ворожа штурмова група. Вони перескочили через болото, намагалися перейти річку, — розповідає Ураган. — Почали штурмувати, обстрілювати. Хлопці виходили по рації, просили підкріплення: авіацію, FPV-дрони, скиди, міномет. Вони давали чіткі, орієнтовні координати, звідки почався штурм.

За словами Урагана, штурмова група ворога складалася з десяти осіб, а на еспешці українців було лише троє.

— Підмога з'явилася, відпрацювала, але ворог підтягувався. Два ворожі мавіки скинули боекомплект біля наших еспешок. Двоє отримали поранення: один середньої тяжкості, інший — легший. Слава Богу, вдалося евакуювати всіх трьох. Після евакуації позицію зайняли підрозділи ворога.

ЛІКУВАВ ПОЛОНЕНОГО

Попри відчай і втому, українські воїни не втрачали людяності.

Невдовзі Ураган взяв у полон росіянина. Окупант ніс ящик боеприпасів, які мав передати ворогу, щоб той міг атакувати українські позиції. Але, як виявилось, вирішив скоротити дорогу.

— Як він розповів, у нього боліли ноги, тому він вирішив пройти навпростець, по відкритій місцевості, через ліс, — згадує Ураган. — Там, де Серебрянський ліс: спочатку поляна, потім ґрунтова доріжка, і вже сам ліс. Далі — наша еспешка, і я чую розмови. Він іде, розмовляє:

«Пацани, пацани, це свої!».

Хлопці його побачили і почали обстрілювати. Він підняв руки:

«Пацани, пацани, це свої, це свої!»

Як розповів Ураган, той думав, що тут його чекають росіяни.

— Хлопці мої його трохи обстріляли, хотіли застрелити, — додає Ураган. — Я кажу: «Давайте, я його заберу, я ним займуся». І забрав його до себе в бліндаж. Почав обробляти рану: перев'язки, проти-запальні уколи, рукавички, бінти... Його поранення було в області лопатки правого плеча — куля пройшла крізь м'язи.

Під час перев'язки полонений відповідав на запитання. Розповів, що йому 24 роки і він ішов сюди, аби піднести боеприпаси, адже, як виявилось, у російських трекарах українська позиція позначалася як точка «евакуації». Йшов без зброї — мовляв, лишив її на позиціях. У це, каже Ураган, він мало вірив.

Але, як пригадує боєць, було питання, на яке той не зміг відповісти:

— Чому ти сюди прийшов?

Полонений лише запевняв, що нікого на війні не вбивав.

І тоді Ураган сказав:

— Те, що я тобі перев'язую рану, — це твоє Боже спасіння.

**«Дійшли до наших і
Льолік... це золото.
Домовився, щоб
нас підвезли. Каже:
«Док із полоненим —
перший»**

У вас наших у полоні катують, а ти — у таких руках...

Як пригадує військовий, полоненого годували, давали воду й сухпайки.

— Я вдягнув на нього цивільну форму, потім фліску, щоб не виділявся. Хлопці мої були шоковані тим, як я за ним доглядав, — пригадує захисник.

Тим часом Ураган із побратимами змушені були слухати рацію ворога. І те, що лунало в ефірі, було моторошним. Росіяни відкрито обговорювали, як знущатися з українських полонених, відрізати їм частини тіла, бити, принижувати. Вони сміялися, сварилися між собою — і все це здавалося диким та нелюдським.

— Ми цілу ніч слухали ту рацію, — згадує Ураган. — Хлопці просто були шоковані тим, як вони між собою спілкуються.

Однаково лякало й те, що вони в кільці. Морально тиснув на українських воїнів і полонений, який запевняв, що українських полонених ніхто не катує. Казав, що може допомогти зробити «зелений коридор» — вивести українців через «своїх» або домовитися, щоб ті їх «прийняли як братів». Обіцяв, що вийде «до своїх» під виглядом

Боєць із Вінниччини, на позивний «Ураган», взяв полоненого. Його військовий лікував, годував та доглядав

зв'язкового, «поговорить із командиром» і повернеться за нашими.

Та й серед бійців почали з'являтися думки про полон. Один із командирів зізнався, що готовий здатися, аби вижити.

— Він каже: «Здамося в полон — то, може, колись нас обміняють. У нас сім'ї, діти». А я не знаю, який у них там полон, але вже теж був готовий здаватися. Бо в мене двоє дітей: старшому — чотири роки, меншому — п'ять місяців, — говорить Ураган.

ВРЯТУВАЛА ДУМКА ПРО ДІТЕЙ ТА ДРУЖИНУ

Психологічне навантаження було колосальне. Ураган пригадує, що після боїв під Куп'янськом теж мав нервовий зрив і відчував, що «іде з котушок». Але тоді його врятувала розмова із сином.

— Коли я вийшов на зв'язок із сином, коли почав із ним говорити, я зрозумів: це — найкраща психологічна допомога, яка може бути. Жоден психолог не замінить того, як дитина сміється, щось розповідає, росте... Мої діти мені снилися щодночі, — продовжує військовий. — І я не хотів здаватися, бо розумів: якщо піду в полон — не побачу їх. Може, лише по відеозв'язку, і то не факт. Невідомо, коли б нас поміняли. А якщо залишуся тут — можуть убити, і діти теж лишаться сиротами.

Попри все, навіть у тих умовах траплялися дивні, майже гротескні моменти, які закарбувалися в пам'яті.

— Ми чули, як вони по рації нас називали «під*рами». Я питаю нашого полоненого: «А що це за слово таке — «під*ри»? А він каже: «Ну, це ви». Я кажу: «Ми ж були хохли». «Та ні, вже пів року, як ми вас під*рами називаємо».

Я тоді думаю: отаке «покаращення», — каже з іронією Ураган.

ТАЄМНИЙ ШЛЯХ

Ураган каже, що план виходу з оточення склав побратим з позивним «Льолік», він і запропонував таємний маршрут.

— Ми не знали дороги, йшли

наосліп, але з надією на порятунок, — згадує боєць.

Дорога пролягала через ліс і відкриті поля, а густий ранковий туман приховував їх від ворожих дронів. Йшли групами, максимально тихо. Полоненого вели з собою, кожен крок був ризиком.

Як пригадує Ураган, було місце, яке потрібно було пройти дуже тихо, адже ворог розташовувався менш ніж за 500 метрів з обох сторін.

Крім того, дорога проходила не лише через ліси — були й відкриті поля або вигорілі ліси, де вони намагалися злитися зі стовбурами дерев, щоб не помітив ворожий дрон. Після п'яти-семи кілометрів вони вийшли до залізничної, де ворог відкрив мінометний вогонь. Віцїлі дивом — сховалися в зелені та переждали.

— Ми дійшли до мінометників, і наш Льолік... це золото. Домовився, щоб нас підвезли. Він каже: «Док із полоненим — перший». Нас завезли прямо в Слов'янськ, де вже чекав командир. Коли побачив нас живими — обіймав, казав: «Хлопці, я щасливий, що ви вернулися живі — це найголовніше», — пригадує Ураган.

Полоненого передали співробітникам СБУ, а самі — вперше за довгі дні — змогли поїсти, помитися, поголитися. Першим, кому зателефонував військовий, стала дружина. Він пригадує, як жінка розплакалася від щастя, почувши його голос, адже чоловіка не було на зв'язку більше місяця. Потім він дізнався, що його командир з Києва теж шукав і хвилювався.

— Льолік — наш герой, — додає воїн. — Я щодня з ним підтримую зв'язок, дізнаюся, як його здоров'я, планую подякувати його батькам. Від імені всього підрозділу: ми пишаємося Льоліком — він наш герой і рятівник.

**ДИВІТЬСЯ ВІДЕО
НА 20MINUT.UA**

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Android-маркета або аналогічна)

ЯК ЗМІНИЛОСЯ МІСТО ЗА ДЕСЯТИЛІТТЯ РЕКОНСТРУКЦІЙ

Зміни ■ За останні півтора десятка років Вінниця пережила хвилю масштабних оновлень — від мостів і магістралей до цілих громадських просторів. Деякі ремонти викликали суперечки й затори, інші — стали прикладом сучасного міського планування. Пригадаємо п'ять успішних реконструкцій, що найбільше вплинули на вигляд і ритм міста

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
(095)1039671

Впродовж останніх років у Вінниці сталося чимало інфраструктурних змін. Не всі рішення, звісно, були вдалим, але є такі, що перетворили окремі частини

міста на сучасні, зручні та комфортні для життя та пересування простори.

У цьому матеріалі пригадаємо п'ять наймасштабніших реконструкцій, що найбільше вплинули на вигляд та ритм Вінниці: набережна «Рошен», Київський міст, проспект Космонавтів, вулиці Замостянська та Батозька.

Набережна

Ще 15 років тому це місце складно було б впізнати: вузька, занедбана смуга вздовж Південного Бугу з потрісканим асфальтом, зруйнованими сходами та порослими чагарниками спусками до води. Тут майже не було освітлення, лавочок та зручних місць для прогулянок. Однак був понтонний міст, що з'єднував Замостя з островом Кемпа. Щоправда, сама переправа була в аварійному стані.

У 2011 році закінчилася масштабна реконструкція набережної. Територію повністю оновили, облаштувавши широкую прогулянкову зону, освітлення, дитячі майданчики, лавочки та амфітеатр. Головною прикрасою набережної стало відкриття світломузичного фонтану «Roshen», який став центральним елементом простору й новою туристичною візитівкою міста.

Після реконструкції набережна перетворилася на одну з найвпізнаваніших і найулюбленіших локацій Вінниці. Сюди приходять на прогулянки, пробіжки, фотосесії чи просто подивитися на вечірнє шоу фонтану. Це місце стало символом оновлення міста — прикладом того, як зі звичайної занедбаної зони можна створити сучасний і привабливий громадський простір.

Київський міст

Міст є однією з головних артерій, що з'єднує лівий та правий береги Вінниці. Тому його реконструкцію можна вважати чи не наймасштабнішою для транспортної системи міста. Переправу збудували ще в середині минулого століття, і з часом його конструкції зносилися настільки, що потребували термінового втручання.

Роботи розпочали у 2017 році. Початкова вартість проекту оцінювалася у понад 50 мільйонів гривень. Реконструкція включала укріплення опор, заміну балок, оновлення проїжджої частини та тротуарів, освітлення та огороження. Пізніше на поручнях з обидвох боків мосту з'явилася експозиція зі скульптур бронзових тварин, що також приваблювала увагу містян.

Під час ремонту рух мостом був повністю перекритий, і весь транспорт перенаправили через Центральний міст. У годину пік це перетворювалося на справжнє випробування — Вінниця стояла у заторах, а пересування з центру на Замостя займало в рази більше часу. Втім, після завершення робіт оновлений міст став безпечнішим і комфортнішим.

Космонавтів

А це один із прикладів, як зі звичайної радянської магістралі можна зробити сучасний міський простір. Роботи проводилися поетапно — з 2015 по 2018 рік. На реконструкцію різних ділянок витрачалися десятки мільйонів гривень з міського бюджету.

Тут повністю оновили тротуари, встановили нові лавки, зокрема у вигляді футуристичних меблів, освітлення, облаштували велодоріжки та дитячі майданчики. З'явилися елементи благоустрою, яких раніше у Вінниці ніколи не було. Як ось «сухі фонтани» і ліхтарні стовпи з USB-зарядками. Щоправда, останні від початку або зовсім не працювали, або ними незручно було користуватися.

Місцеві мешканці спершу скептично ставилися до масштабів робіт, адже проспект на роки перетворився на суцільний будмайданчик, але вже після завершення реконструкції ця ділянка стала одним із найпопулярніших місць для прогулянок у місті.

Замостянська

Ще один приклад комплексної реконструкції, що змінила обличчя цілого району. Роботи розпочалися у 2018 році і тривали до осені 2019-го.

Тут повністю замінили дорожнє покриття, трамвайні колії зробили за сучасною технологією «оксамитового шляху», що зменшує шум і вібрацію. Облаштували велодоріжки, оновили тротуари, висадили нові дерева. Як і в попередньому випадку, тут з'явилося чимало несправних USB-зарядок.

Під час робіт на Замостянській, містяни мали чималі клопоти з організацією руху: трамваї курсували реверсно, а автомобілістам доводилося шукати об'їзди за кількома кварталами.

Однак результат виправдав незручності: тепер це одна з найзручніших вулиць міста для пішоходів, велосипедистів і пасажирів громадського транспорту.

Батозька

Одна з тих вулиць, які довго чекали на свою чергу. Вона є важливою сполучною ланкою між залізничним вокзалом та іншими частинами міста, тому її реконструкція стала справжнім викликом.

Роботи тут розпочали у 2021 році, а загальна вартість проекту сягнула майже 300 мільйонів гривень. У ході реконструкції замінили трамвайні колії, оновили дорожнє полотно, облаштували тротуари, велодоріжки й зупинки громадського транспорту.

На кілька років вулицю довелося повністю перекривати, через що до залізничного вокзалу не ходив громадський транспорт, а водії приватних авто довгими місяцями шукали об'їзди.

Для мешканців району ремонт став серйозним випробуванням, однак у результаті Батозька отримала сучасний вигляд і нову якість пересування.

Обрізка дерев! Аварійні, плодіві. Розпил, корчування, подрібнення. Недорого. (063)747-328-0

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067)490-87-83, (093)103-93-43

Виготовлення меблів на замовлення. Якісно, недор. Виїзд дизайнера безкоштовно. (096) 471-57-47

Встановл. газ.колонок всіх конструкцій, газ.котлів, газ. конвекторів,ел.бойлерів (097)272-39-81, (093)809-22-91

Зрізу дерева, порубаю, почищу, інше. Вінниця та область. (06-3) 747-32-80

Меблі з дерева від виробника. Ціни доступні. Швидка доставка. (096)462-50-85

Обрізка дерев, кущів, прибирання території. Шукаю роботу. (067) 430-71-99

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067) 490-87-83, (093) 103-93-43

Ремонт холодильників усіх марок. Гарантія. Виїзд в район. (098) 279-47-48

РЕМОНТ І ПЕРЕТЯГУВАННЯ М'ЯКИХ МЕБЛІВ. НА ДОМУ У ЗАМОВНИКА. (098) 385-93-90

Терміновий ремонт холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильник. (093) 103-93-43, (067) 490-87-83

допоможемо з ПЕРЕЇЗДОМ авто & вантажники

24/7 цілодобово

Комфортний ПЕРЕЇЗД

(096) 663-50-35, (063) 825-18-18

ЗАЛІЗОБЕТОН ВІД ВИРОБНИКА

ПЛИТИ ПЕРЕКРИТТЯ

ПЕРЕМИЧКИ

БЛОКИ

БЕТОН

м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4А, завод "ЖБІК"

тел.: (0432) 66-46-43; (050) 423-30-09

Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

З ДОСТАВКОЮ ПО ОБЛАСТІ

ЦЕМЕНТ В МІШКАХ ТА НАСИПОМ, Машинами та вагонами

БУДМАТЕРІАЛИ В АСОРТИМЕНТІ

ЗОДЧИЙ ZODCHYI.COM.UA

М. ВІННИЦЯ, М. ЗЕРОВА, 1Б М. ГАЙСИН, ВУЛ. СІЧОВИХ СТРИЛЬЦІВ, 9

(067) 430-64-96 (067) 256-74-00

Цемент «Зодчий»

Міцно тримає! Фасовка - 25 кг

вул. Пархоменко, 16 тел.: (0432) 668-990

від **136⁵⁰** грн/мішок

ПРОФЕСІЙНЕ УТЕПЛЕННЯ

- ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ
- ПРИВАТНИХ ПОМЕШКАНЬ
- БУДИНКІВ, ДАХІВ

ГІДРОІЗОЛЯЦІЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ

25 РОКІВ ГАРАНТІЇ

(067) 757 02 67

8. АВТОМОБІЛІ

8.1 ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

ОРЕЛ MERIVA, 2008Р.В., 1.6, МЕХАНІКА, ДРУГИЙ ВЛАСНИК. ГАРНИЙ СІМЕЙНИЙ АВТОМОБІЛЬ В ІДЕАЛЬНОМУ СТАНІ. ЦІНА 4300 У.О. (068) 686-11-08

8.3 КУПЛЮ

АВ причеи, бетонозмішувачі, різні та інші. (097) 127-54-23

Авто, причеи та скутери, мопеди куплю (067) 136-23-76

8.5 СГ ТЕХНІКА ТА ІНВЕНТАР

Картопледсаджалки, картоплекопалки однорядні та 2х-рядні, сіногabalки 4,5 сонечок, розкидач мін.добрива, прес-підбирачі. (097)347-78-54, (095)810-17-87

Дискові борони та диско плуги,міжрядні культиватори та суцільного обробітку, розсадо-посадочні машини. Обприскувачі 2000л (095)810-17-87, (097)347-78-54

Обприскувачі польові та садові 200, 300, 400, 600, 800, 1000л. Косарки: сегментні, роторні, садові. Сівалки, плуги, фрези (096)495-75-48, (063)651-91-92

Продам навантажувач фронтальний К-702 М. Ціна 280.000 грн, торг. Продам бульдозер Т-130. Ціна 380.000 грн, торг. (050) 461-38-54, (067) 430-80-96

Трактори Т-25, МТЗ. Передні мости на МТЗ нового, старого зразку та балочні, після кап. ремонту. Білорусь. Борони зубові, важкі (067)318-15-13, (097)713-54-93

8.8 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ

«АВТО»100%. ПЕРЕВЕЗ. МЕБЛІВ, БУД. МАТ. ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

Вант. перевезення: Мерс. Спринтер, 22 куб.м, 2 тони. Гідроборт. Форма оплати будь-яка. Л.АВ 149607. (067) 289-52-33

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 2 ТОН ПО МІСТУ ТА ОБЛАСТІ. МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР СЕРЕДНЯ БАЗА. (093) 409-28-28

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ: МЕБЛІ, ПОБУТОВА ТЕХНІКА, БУД. МАТЕРІАЛИ. ВАНТАЖНИКИ. НЕДОРОГО. (096) 307-26-06

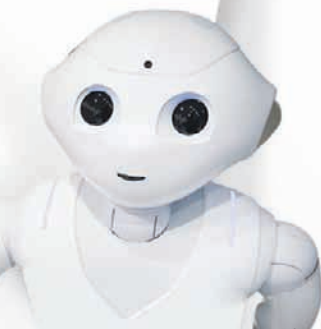
Усі свіжі оголошення RIA у вашому Viber

- зручний пошук
- перегляд по рубриках
- розміщення оголошення
- можливість підписки

Скануйте QR-код, або шукайте в Viber

RIA_ogo

KUMHO TIRES

Sava

BRIDGESTONE

TOYO TIRES

FIREMAX

DOUBLESTAR

АКУМУЛЯТОРИ

inci AKÜ

SADA BATTERY COMPANY

topla

ПП "Капітан"

м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28

(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

СЛУГА НАРОДУ

Ірина Борзова: 156 ветеранів та сім'ї полеглих воїнів отримають кошти на власний дім на Вінниччині

БЛОГ

ІРИНА БОРЗОВА, НАРОДНА ДЕПУТАТКА УКРАЇНИ, ГОЛОВА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»

«Важливо, щоб ветерани та родини загиблих Героїв мали житло саме на рідній землі, за яку вони воювали. Вінниччина — серед трьох областей України, де цього року найбільше ветеранів отримають від держави кошти на власний дім. У нашій області у 2025 році 156 ветеранів та членів родин полеглих захисників України отримають державну допомогу на придбання житла. Це не просто цифра — це шанс для наших воїнів і їхніх родин мати дім там, де їхнє серце й коріння», — наголошує Ірина Борзова.

В Україні продовжує реалізовуватись державна програма забезпечення житлом ветеранів війни й членів сімей загиблих Захисників та Захисниць України. Як отримати грошову компенсацію на придбання власного житла, куди звертатись та яким має бути перший крок, пояснює народна депутатка Ірина Борзова.

«Законом «Про Державний бюджет України на 2025 рік» передбачено 3,9 млрд грн на грошову компенсацію для ветеранів війни та членів родин полеглих захисників. Державну програму реалізовує Міністерство у справах ветеранів. Цього року кошти на придбання житла отримають 1600 осіб. Зокрема, на Вінниччину спрямовується понад 391 млн грн субвенції, за рахунок якої кошти на житло отримає 156 громадян, серед яких:

- ветерани з інвалідністю I та II групи
- родини полеглих Захисників і Захисниць України

Гроші надходять кількома етапами: у червні, серпні, вересні та жовтні. На Вінниччині цього року 80 ветеранів та членів родин полеглих воїнів вже отримали компенсацію для придбання житла», — повідомила Ірина Борзова, голова Вінницької обласної організації політичної партії «Слуга Народу».

ЯК СТАТИ У ЧЕРГУ НА ЖИТЛО

«Найперше, потрібно стати на квартир-

ний облік. Для цього необхідно звернутись із заявою про взяття на квартирний облік до органу місцевого самоврядування (виконком або ЦНАП) за місцем проживання.

Протягом 30 календарних днів із дня подачі документів виконавчий комітет міської або сільської ради має прийняти рішення щодо взяття на квартирний облік. В документі обов'язково вказується дата взяття на квартирний облік та номер в черзі. У випадку відмови — обов'язково повинні дати письмове роз'яснення.

Після постановки на квартирний облік, разом з пакетом документів подається заява про призначення компенсації до органу соціального захисту населення або ЦНАП за місцем перебування на квартирному обліку», — пояснює народна депутатка.

НА 2026 РІК ДЕРЖАВА ПЕРЕДБАЧИЛА БІЛЬШЕ КОШТІВ НА ЖИТЛО ВЕТЕРАНАМ

«Питання забезпечення житлом ветеранів повинно бути пріоритетним у ветеранській політиці. Зараз на роз-

гляді Верховної Ради Державний бюджет на 2026 рік, у якому передбачено 5,7 млрд грн на житло родинам загиблих воїнів та ветеранам, що на 1,7 млрд грн більше ніж у 2025 році. Місцева влада також має розробляти та реалізовувати власні програми, щоб ті, хто воював за Україну, мали свій дім на рідній землі. Забезпечення житлом ветеранів — це спільний обов'язок перед тими, хто віддав усе заради нашої країни», — резюмувала Ірина Борзова.

556880

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

Сахарok Shop

Вітамін B-Complex Forte, GymBeam
90 таблеток
303⁰⁰

Чорнична паста без цукру LiQberry, 100 г
110⁰⁰

Цукрозамінник STEVIA у таблетках
300 штук
185⁰⁰

Сенсор FreeStyle Libre 2
3 шт
7980⁰⁰
✓ ВСТИГНИ СКОРИСТАТИСЬ

Декстроза Dextro Energy
99⁰⁰

Спиртові серветки медичні, 100 шт
55⁰⁰

Глюкометр NEWMED NEO + 50 тест-смужок
686⁰⁰

Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа
в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року —
ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:
21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432) **555-111**
(багатоканальний)

Замовл. № 254342 Наклад 17 900

Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя, 1
(IT парк М9), 2-й поверх оф.208
e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом
Всесвітньої
Асоціації
Новинних
Медіа WAN-IFRA

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ
УКРАЇНИ

20MINUT.UA

Віддруковано:
21034 м. Вінниця, вул. Гетьмана Мазепи, 12-Б.
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98

545655

ЗАРПЛАТИ: ХТО ОТРИМУЄ НАЙБІЛЬШУ ТА НАЙМЕНШУ ПЛАТУ

Статистика ■ За даними статистики, середня зарплата на Вінниччині у серпні перевищила 22 тисячі гривень. Але чи справді більшість вінничан бачать такі суми у своїх платіжках? Реальні доходи в області часто далекі від офіційних показників — особливо у сфері освіти, культури та послуг

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095)1039671

У серпні 2025 року середня заробітна плата штатних працівників в Україні становила 25911 гривень — на 2,2% менше, ніж у липні. Про це повідомила Державна служба статистики. Зменшення зафіксували у більшості регіонів країни, зокрема й на Вінниччині.

За даними Головного управління статистики у Вінницькій області, середня зарплата штатного працівника в регіоні у серпні становила 22074 гривні. Це на 2,6% менше, ніж у липні, коли середня сума сягала понад 22,6 тисячі гривень. Попри спад, цей показник у 2,8 раза перевищує рівень мінімальної заробітної плати (8000 грн). Загалом на підприємствах та в установах області працювало близько 203 тисяч осіб.

ДЕ НА ВІННИЧЧИНІ ЗАРОБЛЯЮТЬ НАЙБІЛЬШЕ

Найвищі зарплати отримують працівники фармацевтичної га-

лузі — у середньому 74597 гривень на місяць. На другому місці — виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (40520 грн), а далі — інформаційна та телекомунікаційна сфера (39850 грн).

Досить високий рівень оплати також мають фінансова й страхова діяльність (36190 грн) та виробництво харчових продук-

Найвищі зарплати отримують працівники фармацевтичної галузі — у середньому 74597 гривень на місяць

тів, напоїв і тютюнових виробів (32462 грн).

Непогано оплачуються працівники державного управління та оборони (29778 грн), енергетики (28478 грн) і аграрного сектору (26125 грн).

Натомість найнижчі зарплати спостерігаються у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування — 16383 гривні. Ще менше отримують у галузях осві-

Офіційно середня зарплата у Вінницькій області — 22074 гривні. У реальності — у межах 10-15 тисяч

ти (12621 грн) і культури, спорту та відпочинку (11604 грн).

За рівнем середньої зарплати у серпні Вінницька область посіла 12 місце серед усіх регіонів України. Хоча це вище за багато областей західного та північного регіонів, показник області все ще нижчий за середній по країні — 22074 проти 25911 гривень.

ДЕ В УКРАЇНІ ПЛАТЯТЬ НАЙБІЛЬШЕ

Лідером за рівнем заробітних плат традиційно залишається Київ. Середня зарплата у столиці у серпні становила 39535 гривень, що на 53% вище за середньоукраїнський рівень. Високі зарплати також зафіксовані у Луганській області — 32541 гривня, та у Дніпропетровській — 26779 гривень. Трохи перевищує середній показник і Київська область — 25963 гривні.

ДЕ НАЙМЕНШЕ ЗАРОБЛЯЮТЬ

Найнижчі зарплати в Україні отримують у Чернівецькій області — 18451 гривня, що становить лише 71% від середнього рівня по країні. Невисокі заробітки також у Кіровоградській (18778 грн) та Тернопільській (19837 грн) областях. До регіонів із найнижчими доходами входять також Івано-Франківська, Чернігівська та Житомирська області.

ЗАГАЛЬНА ТЕНДЕНЦІЯ — СПАД

У серпні 2025 року заробітна плата знизилася в усіх регіонах України, окрім Чернігівської області. Експерти пояснюють це сезонним зменшенням ділової активності та відпускним періодом, який традиційно впливає на розмір середньої зарплати.

Попри це, у більшості галузей, зокрема на Вінниччині, зберігається стабільна динаміка зайнятості — понад 200 тисяч штатних

працівників, а середня зарплата залишається суттєво вищою за мінімальну. Проте різниця між регіонами, як і раніше, залишається значною: від майже 40 тисяч у столиці до менше ніж 19 тисяч у західних областях.

Водночас варто зважати на те, що офіційна статистика не завжди відображає реальний рівень доходів населення. Показник «середньої зарплати» враховує високі виплати у великих компаніях чи державних структурах, що суттєво підвищує середнє значення.

Насправді значна частина працівників у Вінницькій області отримує зарплату ближчу до мінімальної — у межах 10-15 тисяч гривень. У багатьох сферах, особливо в освіті, культурі, сфері послуг чи на дрібних підприємствах, рівень доходів залишається низьким і часто не покриває зростання витрат на проживання.

Як вінничани економлять на опаленні: досвід ОСББ

АЛЬОНА ЧЕРНІЮК, RIA, (093)8905679

Постійні атаки ворога на об'єкти енергетичної інфраструктури, включно з газовими, змушують експертів висловлювати серйозну тривогу щодо проходження осінньо-зимового періоду 2025-2026 років. У таких умовах раціональне використання енергоресурсів набуває особливої важливості. Про приклад ОСББ, що економить на опаленні, розповіли на сайті міської ради.

Вінницьке ОСББ на вулиці Костянтина Василенка, 4 входить уже в другий опалювальний сезон з утепленими стінами,

заміненими вікнами та дверима, а також оновленою системою теплопостачання.

Завдяки цьому в помешканнях жителів стало комфортніше та тепліше не лише в опалювальний сезон, а й у міжсезоння. Крім того, витрати на опалення вдалося зменшити практично вдвічі, порівняно з іншими будинками.

— Раніше в нашому будинку, особливо в період міжсезоння, завжди проходив із сирістю та вологими кутками в квартирі. Це при тому, що ні я, ні мої рідні не любимо холод. Мерзли усі: діти, мама старшого віку. Але минулий сезон ми уже нарешті

пройшли в комфортних умовах, ходимо вже нормально одягнені, в футболках. Словом, стало набагато тепліше, — розповідає мешканка будинку Вікторія Барановська.

Енергомодернізацію будинку провели за програмою «ЕнергоДім». Близько 70% вартості робіт відшкодувала держава. Ще на 30% — мешканці взяли кредит через Вінницький фонд Муніципальних інвестицій під 5% річних. Суму розподілили рівномірно між мешканцями, залежно від площі квартири. Деякі мешканці погасили всю суму одразу, іншим — платіж по тарифу

додали до тарифу за обслуговування будинку.

— Таким чином, люди сплачують 8 гривень тарифу та ще 5,6 гривні додатково за квадратний метр площі помешкання. Натомість економія на опаленні в холодний період зменшилась приблизно вдвічі. Якщо, наприклад, в сусідніх будинках мешканці трикімнатних квартир сплачують близько 2000 тисяч гривень, залежно від погодних умов, то в цьому будинку виходить — близько тисячі, — розповідає голова ОСББ Михайло Марков.

За його словами, завдяки

утепленню стін та модернізації системи теплопостачання, тепер в усіх квартирах температура рівномірна, відповідно — немає ситуації, коли в одних помешканнях занадто тепло, а в інших навпаки.

— Після утеплення в будинку стало набагато краще, крім того, стало економніше для мешканців по бюджету, а для держави — це менші витрати енергоресурсів. Ми виставляємо показники так, щоб в квартирах підтримувати температуру на рівні 20-22 градусів тепла, — каже Михайло Марков.

МЕНШЕ ЮНАКІВ, БІЛЬШЕ СТУДЕНТІВ 25+: ХТО ТЕПЕР СКЛАДАЄ НМТ?

Вища освіта ■ У Вінницькій області після початку повномасштабної війни різко скоротилася кількість хлопців, які складають вступні іспити. Якщо до 2022 року переважали юнаки, то тепер більшість серед абітурієнтів становлять дівчата. Водночас зростає число чоловіків старших 25 років, які складають НМТ, — ймовірно, через можливість отримати відстрочку від мобілізації

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

У 2025 році більшість дорослих, які склали Національний мультипредметний тест (НМТ), були чоловіками — 44 156 проти 32 098 жінок, і 22 785 із них були старшими за 25 років. При цьому спостерігається тенденція, що нині більшу частку серед тих, хто складає НМТ, становлять дівчата: 121 346 дівчат і лише 98 994 хлопці (45%). Це означає, що держава «загубила» близько 24 тисяч хлопців. Про це пише Економічна правда.

Яка ситуація у Вінницькій області?

Ми вирішили дослідити, яка ситуація у нашому регіоні зі вступниками до вищих навчальних закладів. Для цього проаналізували результати складання вступних іспитів за останні чотири роки повномасштабної війни, а також порівняли їх із періодом до неї.

Згідно з даними Українського центру оцінювання якості освіти,

за чотири роки до повномасштабного вторгнення у Вінницькій області збільшувалася кількість охочих складати Зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО). З року в рік абітурієнтів до 25 років стало більше, і за рік до повномасштабного вторгнення ця кількість сягнула 16 250 осіб у нашому регіоні.

Більшість із тих, хто складав іспит, були чоловіки. Але це

Останні два роки різко зросла кількість чоловіків старших 25 років, які складають НМТ для вступу до вишів

не дивно, адже за статистикою, на 100 народжених дівчаток припадає 105 хлопчиків — цей феномен спостерігається завжди й усюди. Як наслідок, 51,2% дітей — чоловічої статі. Хоч із віком цей баланс вирівнюється через вищий рівень смертності серед чоловіків, у 17 років природне переважання хлопців ще зберігається.

ХТО СКЛАДАВ ВСТУПНІ ІСПИТИ

Рік	До 25 р. (чол.)	До 25 р. (жін.)	Старше 25 р. (чол.)	Старше 25 р. (жін.)	Разом
2018	7 218	7 178	104	171	14 671
2019	7 637	7 609	148	190	15 584
2020	8 061	7 777	181	190	16 209
2021	7 997	7 799	196	258	16 250
2022	4 754	5 256	196	306	10 512
2023	5 887	6 423	290	276	12 876
2024	6 194	6 479	920	229	13 822
2025	5 843	7 023	1 114	298	14 278

Натомість серед тих, хто складав іспит у віці старше 25 років, переважали жінки.

Війна багато що змінила. Наприклад, у перший рік повномасштабного вторгнення, у 2022 році, на Вінниччині іспит складали лише 10 512 осіб. Тоді вперше за довгий час кількість дівчат перевищила кількість хлопців, які пішли на НМТ.

Згодом, з року в рік, кількість охочих складати іспит поступово зростала. Водночас зберігається тенденція, що серед тих, кому менше 25 років, переважають дівчата.

Частково цей демографічний «провал» можна пояснити виїздом сімнадцятирічних хлопців за кордон до настання призовного віку. Чи справді це так — невідомо, адже Держприкордонслужба та ДМС не публікують статистику

виїздів за віком. До того ж, наприкінці серпня уряд дозволив чоловікам віком 18–22 роки вільно перетинати кордон.

Війна змінила й іншу тенденцію: останні два роки різко зросла кількість чоловіків старших 25 років, які складають НМТ для вступу до вишів — 920 осіб у 2024 році та 1 114 у 2025-му. Раніше таких показників не було.

Ймовірно, інтерес до освіти серед чоловіків зріс через можливість отримати відстрочку від мобілізації. В освітньому комітеті парламенту зазначають, що за час війни приблизно 100 тисяч чоловіків скористалися вищою освітою, щоб отримати відстрочку.

Однак, як пише Економічна правда, навесні влада планувала закрити цю «лазімку». Уряд підготував законопроект про обмеження права на відстрочку від

призову для студентів старшого віку, поширивши її лише на тих, хто почав навчання до 25 років на денній або дуальній формі. Тобто чоловіки, які після 25 років вступили до коледжу чи навчаються заочно, більше не зможуть автоматично уникати мобілізації.

Водночас документ пропонує зберегти право на відстрочку для студентів університетів, але лише в межах нормативного терміну навчання (без академічних відпусток), щоб уникнути ситуацій, коли люди навчаються лише задля уникнення служби.

Законопроект очікує розгляду в парламенті. Якщо його ухвалить, феномен «25-річних першокурсників» в українських реаліях поступово зникне. Втім, це не вплине на кількість юнаків, які вирішують вступати до вишів одразу після школи.

Ще один капремонт відбудеться у центрі Вінниці. Де саме та що запланували?

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Департамент комунального господарства та благоустрою міськради 6 жовтня оголосив закупівлю Капремонта тротуарів в межах площі Героїв Майдану з адаптацією для маломобільних груп населення.

У технічному завданні бачимо 144 пункти завдань, які доручать майбутньому підряднику.

Перше — це виконати демонтажні роботи. На площі 836 кв. метрів зняти старий асфальт, виїняти 417 метрів бордюрів, демонтувати 15 люків та опорних кілець до них.

Друге — провести заміну дорожнього одягу. На основу з відсіву та піску покласти новий асфальтобетон для тротуарів, відновити з'їзди, улаштувати тактильне покриття з пониженням бордюрів.

Крім того, на площі Героїв Майдану встановлять 24 обмежувальних стовпчики. На зелених зонах висадять газон та 30 кленів гостролистих Емелгарт Квін.

Наразі шукають підрядника на виконання цих робіт. За інформацією, що опублікована на сторінці тендера, всі роботи треба виконати у строк до 30 листопада 2026 року.

Очікувана вартість — 5 мільйонів 29 тисяч 728 гривень.

На цьому перехресті будуть понижені бордюри. Воно стане частиною шляху безбар'єрності від Соборної до Зулінського

КОРОТКО

Розкрили вбивство дівчини

■ Поліцейські розкрили деталі вбивства 15-річної Софії, тіло якої нещодавно знайшли на Вінниччині за 25 кілометрів від її рідного дому. За попередньою інформацією, підозрюваний — військовослужбовець, який перебував у СЗЧ, а дівчина та чоловік раніше встановили контакт через сайт знайомств.

Чоловік під час спілкування з Софією обіцяв відвезти її до навчального закладу, проте замість цього привіз неповнолітню до закинутого будинку.

Дівчина 5 жовтня в Іллінцях в навчальному закладі так і не з'явилася. Наступного дня її рідні звернулися до поліції. Встановити підозрюваного допомогла інформація про його спілкування з дівчиною, яку вона розповіла знайомій.

— 25-річного чоловіка розшукали та затримали оперативники карного розшуку. Правоохоронцям він надав покази, що вступив у статеві зносини з неповнолітньою та, з метою приховати злочин, у закинутому будинку своїх родичів битою завдав декілька смертельних ударів жертві по голові, а тіло кинув у криницю й присипав камінням, — інформують у поліції.

Рятувальники та поліцейські добу працювали над тим, щоб за допомогою спеціальної техніки дістати потерпілу з дна колодязя, значної глибини й завширшки менше, ніж пів метра. 8 жовтня тіло дівчини направили на СМЕ для встановлення остаточної причини смерті та інших відомостей.

Наразі підозрюваному інкримінують вчинення умисного вбивства, передбаченого частиною першою статті 115 Кримінального кодексу України, а також дезертирство відповідно до статті 408 ККУ. Суд обрав для нього запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без права внесення застави.

Після проведення всіх необхідних судових експертиз, буде вирішуватися питання щодо можливого додаткового перекваліфікування кримінального провадження на іншу статтю Кримінального кодексу. Розслідування кримінального провадження триває.

ЗАРЯДНІ СТАНЦІЇ: ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ТА ЯКІ Є У ПРОДАЖУ

Запас енергії ■ В умовах постійних відключень світла та зростання попиту на електроенергію, українці все частіше обирають альтернативні джерела живлення. Зарядна станція дозволяє жити телефони, ноутбуки, освітлення та навіть побутові прилади, коли мережа тимчасово не працює

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095)1039671

Через відновлення масованих російських атак по українській енергетичній інфраструктурі, ми «входимо» у черговий період відключень світла. Експерти вже прогнозують чи не найскладнішу зиму: холод, збільшення попиту на опалення та використання електроприладів, навантаження на енергосистему, і як наслідок можливі часті аварійні відключення.

Мешканці деяких північних та східних регіонів вже відчували на собі російське «доброусусідство» — через руйнування об'єктів критичної інфраструктури, тут запроваджені графіки відключень. Крім того, старт опалювального сезону для побутових споживачів переносить у багатьох областях.

Враховуючи усе це, чимало українців замислюються про альтернативні джерела живлення на випадок відсутності світла. Однією з альтернатив є придбання зарядної станції, що допомагає жити телефони, ноутбуки, котли та інші критично важливі прилади.

Якщо ухвалюєте рішення придбати зарядну станцію, то перед цим вам варто добре розібратися, які варіанти є на ринку і для чого вони призначені. Ідеальний варіант — проконсультуватися з експертом з галузі.

У цьому матеріалі ми розкажемо, що таке зарядна станція, яке її призначення, які параметри під які потреби підходять та якою є середня ціна тієї чи іншої моделі.

Щодо останнього пункту одразу зазначимо, що після нещодавнього масованого обстрілу, у великих українських мережах магазинів побутової техніки спостерігається суттєве зростання вартості зарядних станцій.

Після того, як суспільство розкритикувало ці бізнеси за чергову спробу наживи, деякі ма-

газини знизили вартість, однак це не є гарантією, що невдовзі не станеться ще одного стрімкого підвищення. Тому вказані у матеріалі ціни, на момент коли ви читаете цю публікацію, можуть не відповідати дійсності.

ЩО ТАКЕ ЗАРЯДНА СТАНЦІЯ І ЯК ВОНА ПРАЦЮЄ

Зарядна станція — це портативна батарея з інвертором та виходами для підключення різних пристроїв (розетки 220 В, USB, можливо спеціальні DC або USB-C).

Вона заряджається від мережі, інколи — від сонячних панелей чи автомобільного джерела живлення. Коли світло є — заряджає станцію, коли нема — вона «віддає» енергію пристроям, що під'єднані до неї.

Головні параметри, на які варто звернути увагу: ємність ба-

Важливо, щоб акумулятор був безпечний, щоб була хороша система охолодження, захист від перевантаження

тарей (скільки ват-годин, Wh), потужність (скільки ват може віддати одночасно), кількість і тип виходів, вага/зручність перевезення, безпека.

ЧИ ВЕЛИКИЙ ЗАРАЗ ВИБІР?

Вінницькі магазини мають достатньо моделей зарядних станцій різної потужності та цінового діапазону. Є бюджетні моделі для смартфонів чи ноутбуків, є середні для телевізорів та котлів, є великі — для холодильників, освітлення, pomp тощо. Але це раз наголосимо, що важливо враховувати, що ціни часто дуже коливаються через курс, логістику та попит.

Огляд популярних пропозицій:

EcoFlow RIVER 2. Ємність приблизно 256 Wh, потужність

У вінницьких магазинах можна знайти чимало зарядних станцій. Їхня вартість починається від ≈ 6 999 гривень і до 100+ тисяч

(скільки може віддати) десь середня — вистачає на ноутбук, невеликий телевізор, кілька телефонів + роутер й освітлення. Ціна: ≈ 10 999 грн.

Що робити із такою станцією: якщо у вас ноутбук споживає ≈ 60 Вт — він зможе працювати кілька годин. Телевізор чи лампа меншої потужності — ще довше.

Bluetti EB3A. Ємність ≈ 268 Wh, потужність така, що може витримати пікові навантаження трохи вище номіналу. Ціна: ≈ 9 499 грн.

Що можна: ноутбук на 2-3 години, телевізор невеликий, світло, телефони. Особливо хороша як «малий запас енергії».

EcoFlow DELTA 2. Це вже велика станція — ємність понад 1 000 Wh (приблизно 1 кВт-год). Потужність така, що може одночасно живити кілька під'єднаних пристроїв.

Ціна: ≈ 39 999 грн.

Що можна: холодильник кілька годин, ноутбук, телевізор, освітлення. Якщо споживання не дуже велике — може вистачити на більшу частину вечора чи ночі.

СТЕЧНІ GT200Pro. Ємність близько 320 Wh, потужність середня.

Ціна: ≈ 6 999 грн.

Що можна: ноутбук, телевізор середньої потужності на кілька годин, світло, заряджання телефонів, деяких гаджетів.

OUKITEL P2001E PLUS. Це модель із великою місткістю й значним запасом енергії.

Ціна: ≈ 24 999 грн.

Що можна: жити холодильник, телевізор, інтернет-обладнання, освітлення, інші середні прилади протягом кількох годин; можливо навіть із запасом на ніч, якщо використовувати економно.

BLUETTI EP500. Це уже пристрій «для серйозних випадків» — дуже велика потужність/запаси енергії: до 2 000 Вт у безперервному режимі (пікове навантаження — до 4 800 Вт).

Ціна: ≈ 84 300 грн.

Що можна: одночасно жити великі побутові прилади, холодильник, освітлення, телевізор, можливо навіть якісь дрібні обігрівачі чи помпа, залежно від витрат; значно довше працює без підзарядки.

ЯК ЗНАЙТИ «СВІЙ» ВАРІАНТ

Якщо вам потрібно лише зберегти роботу інтернету, світло, телефони, ноутбук під час короткого блекауту — достатньо буде моделі з ємністю 250-300 Wh. Це буде найдоступніший варіант за ціною й вагою.

Якщо потрібно підтримати холодильник/телевізор/освітлення протягом ночі або кількох годин — беріть щось на ≈ 1 кВт/год або більше (як EcoFlow DELTA 2 або подібні). Така станція буде важчою й дорожчою, але значно функціональнішою.

Важливо також звернути увагу на кількість і тип виходів: чи є саме 220 В (звичайна розетка), чи USB-C, швидка зарядка, чи можна під'єднати сонячні панелі (якщо плануєте автономно заряджати).

Дивіться на бренд і гарантію — особливо важливо, щоб акумулятор був безпечний, щоб була хороша система охолодження, захист від перевантаження і короткого замикання.

Не купуйте «на око» найдешевшу станцію, якщо потреба у споживанні велика — може виявитися, що вона швидко вийде з ладу або не зможе витримати навіть мінімального навантаження.

ІВАН ЧУПРИНКО ЗНОВУ ПОБИВ СВІТОВИЙ РЕКОРД

Рівень ■ У Вінниці вшанували «осінніх» призерів найпрестижніших міжнародних змагань. Серед них були і юні спортсмени, і досвідчені атлети

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

У Вінниці відбулося урочисте нагородження спортсменів та їхніх тренерів, які восени успішно представляли Україну на міжнародній арені. Вшанували чемпіонів різного віку — від ветеранів війни, які нині демонструють блискучі результати в адаптивному спорті, до юних чемпіонів. Відзнаки і подарунки від міського голови отримали представники бодібілдингу, сумо, кіокушинкай карате, універсального бою, тайського боксу і пауерліфтингу.

ІСЛАНДЕЦЬ, ЯКИЙ ВОЮВАВ ЗА УКРАЇНУ

У першу чергу відзначили Армена Гарибяна і Ярослава Фіногенова, які здобули вісім медалей на іграх ветеранів Strong Spirits Games Europe у Мадриді (Іспанія). Вони розповіли, що там за команду Ісландії виступав воїн Ричард, який добровольцем пішов боронити Україну. Воював у 2022 році на Харківщині. Ричард казав, що пишається цим епізодом своєї біографії. Вінничани подарували йому прапор свого військового підрозділу.

Наші земляки на чемпіонаті світу з тайського боксу в Абу-Дабі (ОАЕ) вибороли низку нагород. Зокрема, Назар Сідлецький, Кіріл Лихогляд і Давід Шклярчук отримали золоті медалі, Святослав Новак — срібло, Дмитро Верещак — бронзу.

Завдяки цим результатам Украї-

на посіла четверте місце у загальному заліку, позаду господарів, Іраку і Казахстану. Загалом на чемпіонаті взяла участь понад тисяча учасників із 103 країн! На жаль, під нейтральним прапором були представлені й бійці з країн-агресорів. Але вінничани здобули низку перемог над росіянами.

Підготували призерів світу тренери Денис Заведія, Олександр Бей і Дмитро Причепа. Вони сказали, що спортсмени пройшли гарну підготовку не лише у Вінниці, але й на олімпійській

Катерина Біліченко стала чемпіонкою Європи з кіокушинкай карате серед дівчат до 18 років. Змагання проходили в Угорщині

базі в Конча-Заспі, що під Києвом.

ПРЕЗИДЕНТ ФЕДЕРАЦІЇ ЧЕМПІОНКА

Вінницька тренерка Наталія Цюрпіта стала абсолютною чемпіонкою світу з бодібілдингу на Olympia Amateur у Румунії. Це були дводенні змагання за участю серйозних конкуренток. Наталія Цюрпіта вирішила взяти в них участь в останній момент.

— Це вже моя друга перемога на такому рівні. Рік тому здобула два золоті в Італії. Також я нині

Пауерліфтер Чупринко. На Мальті встановив новий світовий рекорд. У 18-те!

є президентом обласної федерації бодібілдингу WABBA і власницею двох залів. А мій син є чемпіоном Європи з тхеквондо, — розповіла Наталія Цюрпіта.

Тим часом Катерина Біліченко стала чемпіонкою Європи з кіокушинкай карате серед дівчат до 18 років. Змагання проходили у Дебрецені (Угорщина). У ваговій категорії 60-65 кг виступали 18 спортсменок із 11 країн. Вінничанка провела чотири блискучі поєдинки та в усіх здобула впевнені перемоги. Тренує Катерину Олександр Вихованець.

— Найважчим був другий поєдинок проти каратистки зі Швеції, яка постійно йшла вперед. Після нього я відчувала себе трохи розбитою, але все ж змогла виграти чемпіонат, — сказала Катерина Біліченко.

КОНКУРЕНТ ПРИВІТАВ ІЗ РЕКОРДОМ

На чемпіонаті Європи з пауерліфтингу, який відбувся на Мальті, 16-річна Марія Поступайло дебютувала на міжнародних

Наталія Цюрпіта. Вже другий рік поспіль вона виграє змагання світового рівня

змаганнях. І одразу стала чемпіонкою Європи з класичного жиму лежачи. У ваговій категорії до 43 кг наша спортсменка підняла 52,5 кг.

А її наставник, тренер ДЮСШ «Колос» Іван Чупринко, у 18-те встановив новий світовий рекорд (із результатом 316 кг), і здобув золото у ваговій категорії до 83 кг.

— Я перейшов до іншої вагової категорії та перевищив там світовий рекорд казахстанця Оскара. Він мене з цим привітав і сказав, що побити його показник дуже довго ніхто не міг. Щодо Марії Поступайло, то вона тренується у мене лише дев'ять місяців. Прийшла фізично підготовленою, я лише ставив їй техніку, — сказав Іван Чупринко.

Марія розповіла, що перша її спроба була зарахована, а друга — ні.

— У третій спробі я билася за перемогу в «абсолютці». Але перед змаганнями скинула багато ваги, тому це не вдалося, — розповіла вона.

КОРОТКО

Меморіал Стронського

■ Приблизно півтора року тому пішов із життя відомий вінницький шаховий тренер, майстер спорту України Віктор Стронський. Минулої суботи у Вінниці влаштували другі дитячі змагання пам'яті тренера. Вони пройшли у шаховому клубі «Мрія», що є філією спортшколи № 6 і діє на базі бібліотеки Тяжилова.

На старт вийшли 47 юних спортсменів — від дошкolarиків до підлітків. Вони представляли не лише «господарів шахового поля», але й клуби «Романтик» (філія спортшколи № 6), «Пішак» (Палац дітей і юнацтва) і «Оракул» (Тульчин).

Загалом пройшли п'ять турів за швейцарською системою. Окремо влаштували два турніри — для початківців і досвідчених гравців. Серед новачків чемпіонами стали шестирічний Андрій Толчев і семирічна Віолетта Шафір, серед розрядників — дворазова чемпіонка України серед дівчат до восьми років Анастасія Чепка (всі — Вінниця) і Максим Демченко (Тульчин).

На шляху до Угорщини

■ Фінішували збори юніорської збірної України U-19 з флаг-футболу. Кістяк команди сформували з гравців вінницьких «Вовків». Також до колективу увійшли представники клубів «Орли» (Здолбунів), «Лісоруби» (Ужгород), «Кепіталс» і «Молотобійці» (обидва — Київ). Інша частина збірників нині живе й тренується за кордоном, що додає цікавого міжнародного досвіду в загальну підготовку.

Лідером збірної команди є Артем Біленький, який цього року виступав на чемпіонаті Європи серед чоловіків, а зараз переходить на «молодіжну». Він — капітан захисту U-19, лідер на полі й приклад для молодших хлопців.

Попереду — важливий міжнародний турнір в Угорщині. За словами наставника, збірна виглядає згуртованою й готовою до викликів. Підготовка продовжується, а головна мета — показати якісний, швидкий і розумний флаг-футбол, у якому українські гравці вже давно вміють дивувати суперників.

Виграли три вінницькі дербі

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

У Вінниці фінішував другий тур чемпіонату України з хокею на траві серед чоловіків. За його підсумками лідер перегонів, місцевий клуб «ОКС-ШВСМ», зміцнив лідерство

Зокрема, у турі підопічні Павла Мазура виграли одразу три вінницькі дербі. 25-разові чемпіони України розгромили ХК «Вінниця 1981 — МДЮСШ № 1» — 13:1, ОСДЮСШОР «Олімпію» — 4:0 і «ШВСМ-Олімпію» — 8:5. Отже, фавори-

ти розіграшу поки що йдуть без очкових втрат.

Серед інших подій туру відзначимо перемогу збірної Черкаської області над «ШВСМ-Олімпією». Таким чином черкашани потіснили багаторазових віцечемпіонів країни на третю сходинку турнірної таблиці, а самі облаштувалися на другій. Покращення їхньої гри, безумовно, пов'язане із суттєвим кадровим підсиленням. Зокрема, до збірної Черкаської області влилися найкращі хокеїсти на траві Житомирщини, адже там через брак фінансування команда при-

зупинила виступи в чемпіонаті країни.

— Гра проти «ОКС-ШВСМ» вийшла непоганою, швидкою. Сподобалися обидві команди. Але на сьогоднішній майстерність гри колективу Павла Мазура є вищою, що й далось взнати в кінцівці зустрічі. А ось мінімальна поразка від черкашан нас засмутила. У тому матчі ми мали перевагу, але не використали багато голевих нагод, — сказав головний тренер «ШВСМ-Олімпії» Микола Касянчук.

Головний тренер «ОКС-ШВСМ» і національної збірної Павло Мазур

звернув увагу, що в матчі проти головного конкурента «ШВСМ-Олімпії» пропустила аж п'ять голів.

— Це дуже багато в плані підготовки до міжнародного сезону. Нашим хокеїстам треба терпіти і вигравати більше єдиноборств. Вони, на жаль, дещо недооцінюють деяких суперників у чемпіонаті країни, — прокоментував Павло Мазур.

Цього тижня у Вінниці пройде третій осінній тур чемпіонату України. Потім змагання поновляться навесні. Загалом передбачено сім турів.

НА ВІННИЧЧИНІ — БІЛЬШЕ 400 ВИПАДКІВ ТУБЕРКУЛЬОЗУ

Небезпечна хвороба ■ Туберкульоз найчастіше вражає легені, проте може вражати й інші органи та системи організму. Які симптоми захворювання та як і де зараз лікують хворих на туберкульоз?

ЛАРИСА ОЛІЙНИК, РІА,
(067)5267352

За даними Вінницького обласного центру контролю та профілактики хвороб, з початку 2025 року у Вінницькій області зареєстрували 425 випадків туберкульозу. Із них 278 припадає на туберкульоз легень, 86 становлять рецидиви захворювання. До слова, в липні були зареєстровані 378 випадків захворювання.

СИТУАЦІЯ КОНТРОЛЬОВАНА

Та за словами фахівців, на Вінниччині ситуація із захворюваністю на туберкульоз контрольована. Цьогоріч хворих менше, ніж у минулому році. Торік зареєстрували 635 нових випадків туберкульозу.

Туберкульоз — це інфекційне захворювання, яке викликають мікобактерії туберкульозу (*Mycobacterium tuberculosis*). Найчастіше воно вражає легені, проте може вражати й інші органи та системи організму.

— Позалежені форми туберкульозу, які можуть вражати різні органи і системи організму та часто маскуються під інші захворювання. Їх виявлено у 61 пацієнта, — повідомляє директор Вінницького обласного центру

контролю та профілактики хвороб Ігор Матковський. — Серед них найбільш поширеним стало ураження лімфатичних вузлів — 32 випадки, поперекового відділу хребта — 11 випадків, по 4 випадки туберкульозу плевральної порожнини та грудного відділу хребта, 3 випадки туберкульозу суглобів, 2 випадки туберкульозу нирок, а також поодинокі випадки ураження ока, плечової кістки, додатків яєчок та форми з невстановленою локалізацією.

На Вінниччині ситуація із захворюваністю на туберкульоз контрольована. Цьогоріч хворих менше, ніж у минулому році

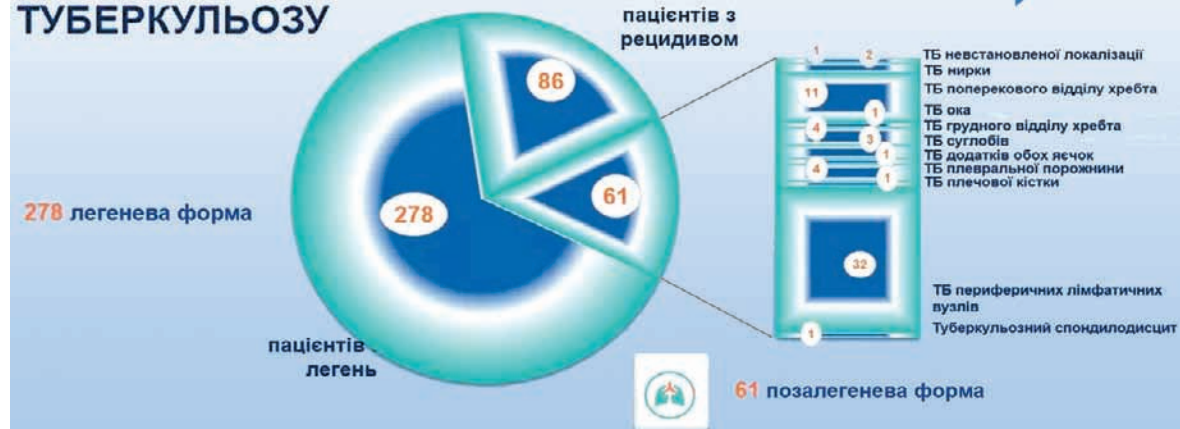
ПРО ПЕРЕДАЧУ ІНФЕКЦІЇ

За словами фахівців центру, передача інфекції відбувається повітряним шляхом від хворої на відкриту форму туберкульозу людини, яка виділяє бактерії у навколишнє середовище. Зараження може статися під час кашлю, чхання, розмови чи навіть під час дихання поруч з інфікованим.

— Ймовірність інфікування визначається тривалістю та близькістю контакту, а також кількістю мікобактерій, що потрапляють

З початку 2025 року на Вінниччині

зареєстровано **425** випадків
ТУБЕРКУЛЬОЗУ

у дихальні шляхи, — каже лікар-епідеміолог Світлана Кушнір. — Чи розвинеться хвороба після зараження, залежить від стану імунної системи людини.

Людина, яка хворіє на туберкульоз, може мати такі симптоми: кашель, що триває понад два-три тижні, підвищену температуру тіла, утруднене дихання, біль у грудях, втрату ваги та апетиту, слабкість, підвищену пітливість, а також кровохаркання (наявність крові в мокротинні).

Важливо пам'ятати, що туберкульоз підлягає лікуванню. Успіх терапії забезпечується своєчасним її початком, регулярним прийомом протитуберкульозних препаратів та дотриманням рекомендацій лікаря.

— За статистикою, лише близько 10% інфікованих людей у майбутньому хворіють на туберкульоз, — каже фахівчиня. —

Найвищий ризик мають особи з ослабленим імунітетом. Зокрема ті, хто страждає на хронічні захворювання або отримує імуносупресивне лікування, а також маленькі діти, імунна система яких ще не повністю сформована.

ЛІКУЮТЬСЯ ВДОМА

Сьогодні переважна більшість пацієнтів із туберкульозом лікуються амбулаторно — під наглядом сімейних лікарів у центрах ПМСД.

— Там вони регулярно отримують необхідні препарати, проходять обстеження та контроль бактеріологічних показників, — каже Ігор Матковський. — Тривалість терапії залежить від клінічної форми та чутливості збудника й зазвичай становить від 6 до 12 місяців.

Стационарне лікування застосовується переважно у випадках складного перебігу захворювання

або у хворих-бактеріовиділювачів. Такі пацієнти направляються до профільних відділень фтизіопульмонології.

За словами Матковського, у нашому регіоні робота з туберкульозними пацієнтами організована на високому рівні.

— Порівняно з іншими областями, ми маємо кращі результати завдяки чіткій системі взаємодії між сімейними лікарями, фтизіатрами та епідеміологічною службою, — каже лікар. — Велику увагу приділяємо також обстеженню контактних осіб і контролю осередків інфекції, що дозволяє своєчасно виявляти та попереджати поширення захворювання.

Фахівці зазначають, що своєчасне виявлення туберкульозу є запорукою ефективного лікування і профілактики ускладнень, тому при появі перших симптомів необхідно звернутися до лікаря.

РЕКЛАМА

АЛЬПІЙСЬКЕ ШАЛЕ 100 м²

НА ТВОЇЙ ЗЕМЛІ

540 €/м² базова комплектація

790 €/м² під ключ

067 666 09 97

068 942 56 76

alpchalet.com.ua

551386

Вінницька ІТ-Академія

Бакалавр Комп'ютерних наук

Стань айтішником рівня Middle

067-431-19-21

Роботу в ІТ ГАРАНТОВАНО!

555827

РОЗШУК ТЦК ТА СП НЕЗАКОННИЙ?

Судове рішення ■ Вінницький окружний адміністративний суд у своєму рішенні від 17 вересня 2025 року дійшов висновку, що за відсутності постанови про адміністративне правопорушення ТЦК та СП не має правових підстав для оголошення особи в розшук. Що послугувало цьому — коментують вінницькі адвокати

ЛАРИСА ОЛІЙНИК,
RIA, (067)5267252

Адвокатка Вікторія Лобанова, яка виграла резонансну справу проти ТЦК, зазначила, що Вінницький окружний адміністративний суд Рішенням від 17 вересня 2025 року, скасував розшук військовозобов'язаного та зобов'язав орган ТЦК виключити з ЄДР призовників, військовозобов'язаних та резервістів із відомості про порушення правил військового обліку військовозобов'язаних.

ЩО СЛУГУВАЛО ПІДСТАВОЮ ДО РІШЕННЯ?

Правозахисниця в Тіктоці пояснила підставу такого рішення. «Підставою для оголошення розшуку стало повідомлення, яке ТЦК надіслав на пошту мого клієнта у відповідь на мій адвокатський запит, — пояснила Вікторія Лобанова. — Саме на підставі цієї кореспонденції й було внесено дані до системи «Оберіг» (або «Резерв+») про розшук».

Однак суд встановив, що ТЦК мав спочатку скласти протокол про адмінправопорушення та винести постанову про накладення штрафу. І лише після цього можна було б вносити відомості до єдиного реєстру призовників, військовослужбовців і резервістів.

Оскільки ані протокол, ані постанова не були складені, суд ухвалив рішення на нашу користь: визнати дії ТЦК протиправними та скасувати розшук».

«НЕ МАЄ СИЛИ ПРЕЦЕДЕНТУ»

Таке рішення Окружного суду прокоментувала адвокатка Наталя Опольська.

«Дійсно, вже є судова практика, за якою окружні адміністративні суди визнають розшук від ДЦК та ТЦК незаконним».

Ми як адвокати добре розуміємо, що рішення окружного адміністративного суду — це ще не остаточна крапка, адже воно може бути оскаржене й не має сили прецеденту, як рішення Верховного Суду».

В інтерв'ю RIA/«20хвилин» Наталя Опольська дала відповіді на питання стосовно скасування

судом «червоної стрічки» розшуку в застосунку «Резерв+».

Що стало приводом для звернення до суду?

— У лютому 2025 року на адресу військовозобов'язаного ТЦК та СП направив повістку. За даними ТЦК та СП, лист із повісткою було повернуто з відміткою «адресат відсутній за вказаною адресою». Саме неявка по повістці стала підставою для внесення до реєстру «Оберіг» відомостей про порушення правил військового обліку та оголошення особи у розшук.

Що було кваліфіковано як «розшук»?

— Неявка позивача за викликом у період дії воєнного стану була кваліфікована відповідачем як порушення правил військового обліку та законодавства у сфері оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації, за що законодавством передбачена адмінвідповідальність за ч. 3 ст. 210-1 КУпАП. Саме ці обставини стали підставою для внесення до автоматизованої інформаційної системи «Оберіг» відомостей про порушення позивачем військового обов'язку.

Чи набуло це рішення законної сили?

— Станом на сьогодні рішення суду ще не набуло законної сили. Воно набуде чинності через 30 днів після складання повного тексту рішення, а саме 18 жовтня 2025 р., якщо в цей строк не буде подано апеляційну скаргу. Апеляційне провадження наразі не відкрито, тому рішення ще може бути оскаржене.

Чи є це рішення суду прецедентом в інших подібних справах?

— Ні, це не так. Обов'язковими для застосування є лише висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (статті 13 Закону «Про судоустрій і статус суддів»), рішення Конституційного Суду України.

Тут йдеться про рішення суду першої інстанції. Воно може бути враховане як орієнтир, як приклад тлумачення чи доказ певної тенденції, але воно не зобов'язує інші суди діяти так само.

Інші суди можуть навести таке рішення як додатковий аргумент у позиції сторони, але воно не має сили «вказівки».

Чому у даній ситуації суд дійшов висновку, що повістку вручено, якщо чоловік її фактично не отримав?

— Суд зазначив, що оскільки повістку надіслано рекомендованим листом і поштовий оператор зробив відмітку «адресат відсутній за адресою», це прирівнюється до належного оповіщення.

Чи був сам факт неявки по повістці, у цій справі, підставою для «розшуку»?

— Ні, факт неявки за повісткою, в даній справі, не був достатньою підставою для оголошення особи в розшук.

За яких умов, відповідно до рішення суду, ТЦК та СП мав право вносити відомості про розшук військовозобов'язаного?

— Суд вказав, що до повноважень ТЦК та СП належить притягнення до адмінвідповідальності за порушення правил військового обліку з прийняттям відповідної постанови. Лише після цього дані про розшук могли бути внесені до ЄДР призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

Чи правомірним у цій справі було звернення ТЦК до На-

Суд у конкретному випадку зобов'язав ТЦК та СП скасувати так звану «червону стрічку» в застосунку «Резерв+»

цполіції на доставлення військовозобов'язаного?

— Суд встановив, що ТЦК та СП здійснив виклик військовозобов'язаного повісткою з дотриманням вимог законодавства.

Внаслідок бездіяльності військовозобов'язаного ЦК звернувся до органів Нацполіції для доставлення його до ТЦК та СП, як такого, що порушив правила військового обліку, для розгляду справи про адмінпорушення.

І такі заходи у цій справі суд визнав правомірними. Разом з тим, суд вказав, що причини неприбуття військовозобов'язаного за викликом до ТЦК та СП з'ясовуються саме при розгляді справи про адмінпорушення, а не автоматично через неявку.

Що робити, якщо в «Резерв+» з'явилася помилкова інформація про порушення?

— Якщо позначка про порушення з'явилася без винесеної постанови чи протоколу, особа має право звернутися до ТЦК та СП, де перебуває на обліку, із вимогою внести відомості щодо відсутності порушень. У випадку письмової відмови, як у раніше згаданому рішенні, військовозобов'язаний має право подати адміністратив-

Суд скасував розшук військовозобов'язаного. Зобов'язав орган ТЦК виключити його з ЄДР із відомості про порушення правил військового обліку військовозобов'язаних

ний позов до суду про визнання дій ТЦК протиправними та зобов'язання виключити такі відомості з Реєстру. Однак, наголошую, що рішення у кожній навіть зовсім подібній справі приймає виключно суд.

Чи вказує це рішення суду, що «розшук» від ТЦК є незаконним?

— У цій справі було визнано протиправним внесення відомостей про порушення правил військового обліку та зобов'язано виключити такі відомості з Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

Крім того, розшук особи (у розумінні законодавства) може бути оголошено лише:

■ органами Національної поліції (ст. 40 Закону України «Про Національну поліцію»);

■ слідчим або прокурором — у межах кримінального провадження (ст. 281 КПК України);

■ судом — якщо особа ухиляється від суду або виконання рішення.

ТЦК не має повноважень самостійно оголошувати розшук у юридичному сенсі цього слова. ТЦК може:

повідомити поліцію про ухилення військовозобов'язаного (як адміністративне або кримінальне правопорушення — ст. 210-1 КУпАП, ст. 336 ККУ);

звернутися до Нацполіції із запитом про встановлення місця перебування особи, якщо та не з'являється за повістками.

Але це не є розшук у процесуальному сенсі, а лише встановлення місця перебування для вручення документів чи виклику.

Чи існує правова невизначеність у розумінні «розшуку» від ТЦК та СП?

— Так, у абзаці 2 пункту 2.2. висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України до проекту Закону № 13335 зазначено, що ні КУпАП, ні Законом не встановлено підстав та про-

цесу здійснення розшуку осіб, які порушують правила військового обліку або законодавство про мобілізацію. Тому, перш ніж доповнювати приписи Закону положеннями про будь-які права осіб, які перебувають у розшуку, необхідно врегулювати на законодавчому рівні підстави та основні засади здійснення такого розшуку. В іншому випадку внаслідок пропонованих доповнень може мати місце неправильне застосування приписів Закону, коли такий розшук розумітиметься тільки як кримінальне переслідування.

Тому, ймовірно чекаємо на внесення змін щодо так званого розшуку, адже у Головному науково-експертному управлінні Апарату ВР України є розуміння цієї колізії.

Чому це рішення суду «гріє душу» військовозобов'язаним і адвокатам?

— Це дійсно «гріє душу». Але це окреме рішення в окремій справі.

Суд підтвердив, що ТЦК та СП не може вносити інформацію про порушення без реального факту притягнення до відповідальності. «Гріє душу» тому, що таку думку поділяють багато адвокатів. Разом з тим, є багато рішень у подібних справах, де суди стають на бік ТЦК та СП.

Що порадите військовозобов'язаним, у кого подібна ситуація?

— У цьому рішенні закладено «формулу захисту», яка зрозуміла кожному адвокату. Однак саме суд у спірних правовідносинах встановлює фактичні обставини справи, визначає норми права, що підлягають застосуванню та робить висновок про задоволення або відмову в задоволенні позову.

Тому, якщо ви не задоволені відмовами ТЦК та СП та вважаєте їх неправомірними — давайте шукати справедливості в суді разом.

ПРОРЕКТОРКУ АГРАРНОГО ПІДОЗРЮЮТЬ У КОРУПЦІЇ

Тіньові активи ■ До списку посадовців із найбільшими порушеннями декларацій за вересень потрапила проректорка Вінницького національного аграрного університету. НАЗК зафіксувало недостовірні дані на понад вісім мільйонів гривень. Як сама освітянка пояснила ситуацію та як судять чиновників на Вінниччині?

АЛЬОНА ЧЕРПНЮК, RIA,
(093)8905679

Незадеклароване або приховане майно — це не просто «забутий рядок» у декларації. Коли чиновники не вказують нерухомість, автівки чи рахунки, це підриває довіру до самої системи контролю за публічними фінансами. Особливо показово відстежувати такі випадки на регіональному рівні — де добре видно, скільки справ доходить до суду та які вирокі виносять.

У вересні 2025 року Національне агентство з питань запобігання корупції завершило 75 повних перевірок декларацій, відібраних за ризик-орієнтованим підходом. До десятки посадовців із найбільшими порушеннями потрапила проректорка з науково-педагогічної та навчальної роботи ВНАУ Світлана Лутковська.

За результатами перевірки декларації за 2023 рік, НАЗК встановило ознаки недостовірних відомостей на понад вісім мільйонів гривень. Відповідну довідку № 738/25 агентство оприлюднило 26 вересня.

ЩО САМЕ НЕ ВКАЗАЛА

У документі йдеться, що Світлана Лутковська не відобразила

в декларації об'єкти нерухомості та значні фінансові активи. Зокрема:

■ Три житлові будинки, власницею яких вона є.

■ Чотири земельні ділянки загальною площею понад 42 тисячі квадратних метрів (ділянки 20000 м кв., 14415 м кв. (посадовця здавала в оренду ТОВ «Колос»), 5987 м кв., 2500 м кв.).

■ Інвестицію в будівництво квартири у Вінниці площею 107,94 кв. м вартістю 1,4 мільйона гривень.

■ Автомобіль вартістю близько 1,5 мільйона гривень, який також не був задекларований.

■ Доходи на суму 3,7 мільйона гривень, отримані на особисті банківські рахунки, частина з яких — із невстановлених джерел.

За даними НАЗК, саме частина цих «тіньових» коштів могла бути використана для придбання незадекларованої автівки.

Як випливає з довідки, ознаки правопорушення підпадають під статтю 366-2 Кримінального кодексу України («Декларування недостовірної інформації»). Матеріали перевірки передані до правоохоронних органів для подальшого розгляду.

ПОЯСНЕННЯ ЛУТКОВСЬКОЇ

Журналістка намагалася отримати коментар від Світлани Лут-

ковської щодо ситуації. Зранку, 13 жовтня, у приймальні ВНАУ повідомили, що проректорка перебуває на засіданні. Після обіду секретарка уточнила, що Світлана Лутковська наразі відмовилася спілкуватися з представниками медіа та утрималася від коментарів. У разі, якщо посадовця змінить позицію або надасть офіційне пояснення, редакція обов'язково повідомить про це читачів.

Тим часом у звіті НАЗК містяться пояснення самої посадовиці. За словами Світлани Лутковської, про наявність частини майна вона дізналася лише після отримання запиту від Національного агентства та під час судового розгляду справи про поділ спільного майна подружжя. За її словами, у період

За словами проректорки, колишній чоловік ввів її в оману і частину майна не переоформив на себе

шлюбу вона видала колишньому чоловікові генеральні довіреності, зареєстровані в офіційному реєстрі, які надавали йому право представляти її інтереси щодо нерухомого майна.

Посадовиця також повідомила, що колишній чоловік, маніпулюючи нею та користуючись її необізнаністю у правових питаннях, нібито ввів її в оману, забрав усі документи на майно, що перебувало у власності її самої та членів родини — сина і доньки. За її словами, він запевнив, що це майно вже не належить їй, оскільки нібито було переоформлене на нього самого та його родичів.

Крім того, Лутковська зазначила, що протягом 2023 року не мала постійного місця проживання і певний час мешкала

Світлана Лутковська опинилася під прицілом НАЗК.

У декларації посадовиці зникли кілька будинків, земельні ділянки та автомобіль, що стало приводом для розслідування

в університетському гуртожитку. Це пояснення має суперечливий вигляд на тлі виявлених НАЗК трьох будинків, квартири та кількох земельних ділянок, не зазначених у декларації.

АВТІВКА «НЕ ЗБЕРЕГЛАСЯ»

Як зазначено у довідці НАЗК, суб'єкт декларування не вказав відомостей про легковий автомобіль марки HAVAL H6, 2022 року випуску, вартістю 1 550 993 гривні, який з 22 березня 2023 року належить їй на праві власності. Цей факт підтверджується даними Єдиного державного реєстру транспортних засобів (ЄДРТЗ).

У своїх поясненнях Лутковська заявила, що вносила інформацію про автомобіль до декларації, однак «не може пояснити причини її незбереження». Проте НАЗК не прийняло це пояснення, оскільки у період із 1 лютого по 31 березня 2024 року не було зафіксовано технічних несправностей чи перебоїв у роботі Реєстру, які могли б завадити поданню документів.

ДОХОДИ НЕ ВІДОМО ЗВІДКИ

Окрім цього, Національне агентство встановило, що Світлана Лутковська не задекларувала

власний дохід із невідомих джерел — кошти, використані нею для придбання автомобіля 23 березня 2023 року загальною сумою близько 1,56 мільйона гривень.

У своїх поясненнях посадовиця зазначила, що транспортний засіб придбаний за позичені кошти і надала копії договорів позики, укладених із кількома фізичними особами. Загальна сума позик, за документами, становила 1,56 мільйона гривень, а кожен окремий договір не перевищував 50 прожиткових мінімумів (від 100 до 130 тисяч гривень).

Однак після аналізу наданих договорів і пояснень самих позикодавців, НАЗК виявило ознаки недостовірності. Частина документів викликала сумніви щодо їх реальності, що поставило під питання правдивість версії про походження коштів, використаних для купівлі авто.

Нагадаємо, популярність Світлана Лутковська здобула завдяки тому, що у 2019 році очолила «Земкоманду» у Вінницькій області та стала регіональною керівницею передвиборчого штабу Володимира Зеленського. Водночас на наступних парламентських виборах вона вирішила балотуватися як самовисуванка.

Як карають посадовців за незадеклароване майно

Кейс Світлани Лутковської — не поодинокий. У судах Вінниччини дедалі частіше розглядають подібні справи, де фігурують чиновники місцевого рівня. Однак більшість із них завершуються штрафами або умовними вирокami. У серпні Генеральний прокурор України Руслан Кравченко повідомив, що на Вінниччині та Херсонщині вручили 30 підозр депутатам, головам громад, чиновникам, керівникам комунальних і приватних підприємств. Серед підозрюваних — Віталій Драган, голова Бершадської громади. Йому інкримінують незадеклароване майно на суму 3,8 мільйона гривень. У Вінницькій обласній прокуратурі встановили ще низку випадків незадекларованого майна посадовцями. Серед підозрюваних — начальники відділів Вінницької та Ка-

лнівської міськради, керівники комунальних підприємств і підприємств НААН, депутати селищних рад. Вони не вказали у деклараціях житлові будинки, квартири, автомобілі та інше цінне майно. Яскравим прикладом того, як суди розглядають подібні справи, стала ухвала Барського райсуду щодо депутата та підприємця Василя Хоменка. Суд визнав його винним у поданні завідомо недостовірних відомостей у деклараціях за 2022 та 2023 роки, що є кримінальним правопорушенням за частиною другою статті 366-2 КК України. У декларації за 2022 рік Хоменко не вніс відомості про ряд об'єктів нерухомості та транспортних засобів. Загальна сума незадекларованих активів становила 28 130 759,44 грив-

ні. У декларації за 2023 рік сума недостовірних відомостей склала 10 063 126 гривень. При призначенні покарання суд врахував повне визнання вини та щире каяття Хоменка, а також відсутність тяжких наслідків і судимостей. Йому призначили штраф 76 500 гривень і позбавили права обіймати державні та місцеві посади на два роки. Крім того, він повинен відшкодувати державі витрати на проведення судових експертиз у сумі 48 814 гривні. З аналізу інших публічних матеріалів видно, що найчастіше підозри у справах про незадеклароване майно кваліфікують як умисне внесення недостовірних відомостей до декларації за частинами статті 366-1 або 366-2 ККУ, залежно від обсягу правопорушення. Наприклад, міському голові, який не задекла-

рував майно на суму близько 3,8 мільйона гривень, інкриміновано частиною першою статті 366-2 КК України. За цією статтею, якщо різниця між задекларованими та фактичними активами перевищує встановлені пороги (від 500 до 2000 прожиткових мінімумів), передбачено такі види покарання: штраф від 4 000 до 6 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; громадські роботи на 150-240 годин; обмеження волі до двох років з позбавленням права обіймати певні посади на строк до 3 років. Під час розгляду справ суди часто застосовують запобіжні заходи — арешт майна або інші обмеження, щоб гарантувати, що активи не будуть реалізовані до завершення процесу.

SMARTCINEMA

(вул. Оводова, 51, ТЦ «Sky Park»,
4 поверх тел. (096)003-50-50)

Трон: Арес

Фантастика. 15.10, поч. о 9.40, 11.10, 12.10, 13.40,
14.40, 16.10, 17.10, 17.30, 18.40, 19.40, 21.10
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Інше дихання

Документальний. 15.10, поч. о 15.40, 20.00, 21.50
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Незламний

Спортивна драма. 15.10, поч. о 12.20, 15.40
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Закоханий брехун

Комедія. 15.10, поч. об 11.00, 21.30
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Аферисти

Екшн. 15.10, поч. о 12.00
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Пан або пропав

Комедія. 15.10, поч. о 10.00
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Пробач, дівчинко

Драма. 15.10, поч. о 9.00
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Нічна зміна

Драма. 15.10, поч. о 10.20
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Вкрадена

Трилер. 15.10, поч. о 10.10
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

Одна битва за іншою

Трилер. 15.10, поч. о 14.50, 18.10, 20.20
З 16.10 довідка за тел. (096)00035050)

КІНОТЕАТР «РОДИНА»

(вул. Миколи Оводова, 47. Тел. (068)6704069)

Місія «Звіропотяг»

Анімація. 15.10, поч. о 10.00

Антарктида

Документальний. 15.10, поч. о 12.00

Трон: Арес

Фантастика. 15.10, поч. о 16.00

КІНОТЕАТР «CINEMA CITI»

(Мегамолл, вул. 600-річчя, 17 Е)

Друге дихання

Документальний. 15.10, поч. о 10.10, 18.10
З 16.10 довідка за тел. (080)0308111)

Хороший хлопчик

Жахи. 15.10, поч. о 14.10, 21.30
З 16.10 довідка за тел. (080)0308111)

Каховський об'єкт

Жахи. 15.10, поч. о 12.00, 20.00
З 16.10 довідка за тел. (080)0308111)

Одна битва за іншою

Трилер. 15.10, поч. о 12.30, 16.00, 16.20, 19.20
З 16.10 довідка за тел. (080)0308111)

Місія «Звіропотяг»

Анімація
15.10, поч. о 10.00, 11.50, 13.40, 15.30, 17.30
З 16.10 довідка за тел. (080)0308111)

Закляття 4: Останній обряд

Жахи. 15.10, поч. о 19.30
З 16.10 довідка за тел. (080)0308111)

Антарктида

Документальний. 15.10, поч. о 10.20, 12.20,
14.20, 16.15, 18.30

З 16.10 довідка за тел. (080)0308111)

ТЕАТР

ТЕАТР САДОВСЬКОГО

(вул. Театральна, 13. тел. 67-09-07, 67-26-54)

Ці вільні метелики

Мала сцена. Чуттєва мить. 15.10, поч. о 18.00

Бал негідників

Мала сцена. Детективна комедія. 16.10, поч. о 18.00

Ніч вовків

Мала сцена. Драма. 17.10, поч. о 18.00

Blackout

Мала сцена. Сатирична казка. 18.10, поч. о 18.00

Пригода ведмедиків панда

Мала сцена. Метафорична драма. 21.10, поч. о 18.00

Дім, у якому переночував Бог

Мала сцена. Лірична комедія. 22.10, поч. о 18.00

За двома зайцями

Музична комедія. 23.10, поч. о 18.30

Моя професія — синійор з вищого світу

Комедія. 24.10, поч. о 18.30

Потяг

Мала сцена. Комедія. 28.10, поч. о 18.00

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР «ЗОЛОТИЙ КЛЮЧИК»

(Хмельницьке шосе, 7. Тел. (067)1704770)

Чарівник 101, або Петрик у Вогнедимному королівстві

Протипожежна казка-подія

18.10, поч. об 11.00 та 14.00

Стрибаюча принцеса

Найправдивіша історія про кохання, підступність
та звитягу. Лірична казка-гра

19.10, поч. об 11.00 та 14.00

СІМЕЙНИЙ ВІДПОЧИНОК

У Подільському зоопарку понад 220 тварин

Подільський зоопарк у Вінниці — це не просто місце, де можна подивитись на тварин та птахів різних видів, а й приємно провести час, адже тут на території є й дитячі ігрові майданчики, зелені куточки, тут сучасна інфраструктура, з відтворенням фрагментів природного середовища, у якому мешкають звірі та птахи. А також всю територію прикрашають скульптурні зображення, які чудово вписуються у світлини відвідувачів.

У Подільському зоопарку мешкає понад 220 тварин, всіх не перелічити: ягуар Джекі і тигриця Ліза, ведмеді бурі та гімалайські, мавпи, дикобрази, вовки і лисиці, зубри, верблюди, зебра, антилопи, олені благородні і плямисті, угорська сіра корова, коні, косулі, поні, лами, муфлони, альпаки, камерунські кози, вівці, привисті барани, кулани, борсуки, носухи, лемури, вепри, еноти, сурикати, мавпи мармазетки, а ще різновиди птахів: пелікани, орли, беркути, білоголові сини, фазани, страуси, павичі, цесарки, рідкісні породи голубів, качки мандаринки, лебеді білі та чорні.

Адреса Подільського зоопарку у Вінниці: вул. Сергія Зупінського, 9. Графік роботи зоопарку: з 9.00 до 19.00, без вихідних.

Вартість квитків: для дорослих — 100 грн, для школярів та студентів (за наявності учнівського та студентського квитка) — 50 грн, для дітей від 3 до 6 років — 20 грн, для дітей до 3 років — вхід безкоштовний.

Телефон для довідок: (0432)61-92-55; (097)4048919.

КОНЦЕРТИ

Віктор Павлік 15 листопада у Вінниці! Концерт до 60-річчя

Віктор Павлік у Вінниці з великим святковим концертом до 60-річчя! 15 листопада о 18.00 у театрі ім. Садовського співатимете разом всі улюблені хіти! Пісні з дитинства і юності, з касет, дисків, платівок і TikTok-трендів, з 80-х, 90-х і 2000-х, з ваших весіль, освідчень і всіх пам'ятних серцю подій! У свій ювілейний рік народний артист України підготував виняткову концертну програму, поєднавши все найкраще, що співав для нас за понад 40 років на сцені! Це буде незабутній вечір-свято душі, де «сяє зірка Шикидим»! Всі культові хіти, яскраві сучасні прем'єри, драйв і магія бездоганного живого виконання, щире спілкування і фантастична енергетика Віктора Павліка та його гурту! Цей концерт запам'ятають всі! Квитки — від 360 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, Вінницькій філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

«Billie Eilish, Lana Del Rey, Adele при свічках» 20 жовтня

Не пропустіть концерт-прем'єру «Billie Eilish, Lana Del Rey та Adele при свічках» 20 жовтня о 19.00 у театрі ім. Садовського. Це буде вечір, де сучасна музика набуває нового звучання у виконанні знаменитого струнного квартету «Black Tie». Сотні мерехтливих свічок створюють неповторну атмосферу, що поєднує ніжність, силу й драматизм. Концерт «Billie Eilish, Lana Del Rey та Adele при свічках» 20 жовтня о 19.00 у театрі ім. Садовського стане незабутньою подією, яка подарує слухачам не лише музику, а й особливі відчуття, коли знайомі мелодії відкриваються по-новому. Поспішайте придбати квитки для себе і на подарунок рідним! Квитки — від 390 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

LELY45 30 листопада у Вінниці

Неймовірна LELY45 з особливим концертом і презентацією нового альбому 30 листопада о 18.00 у філармонії! Її треки входили до світового TOP-20 Shazam, альбоми потрапляли до TOP-5 Apple Music, а загальна кількість прослуховувань перевищує 150 мільйонів. Смілива й відверта LELY45 — артистка, яка творить без компромісів. Слухачі цінують її за щирість, чесні тексти та сценічну енергетику, яка тримає від першої до останньої ноти. У програмі концерту прозвучать як прем'єри, так і найвідоміші пісні: «Моя душа», «Bisim», «Спробуй купи мене», «Давай, дивись» та інші! Це буде яскравий вечір, наповнений емоціями, драйвом та енергетикою LELY45, яку неможливо забути! Квитки — від 420 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

«SYMPHONY OF GAMES» 16 листопада! Вперше у Вінниці

Грандіозна прем'єра, що відкриє портал у світ улюблених комп'ютерних ігор! Понад 40 артистів на сцені! Надзвичайний симфонічний оркестр, харизматичні солісти і всі культові хіти з легендарних ігор! Масштаб, захват, феєрія! На концерті «SYMPHONY OF GAMES» 16 листопада о 18.00 у театрі ім. Садовського оживе музика з улюблених ігор у симфонічному виконанні: «World of Warcraft», «Witcher 3», «Grand Theft Auto», «Fallout4», «The Elders Scrolls V», «Runescape», «Journey», «Dragon Age Inquisition», «Ghost of Tsushima», «Undertale», «Octopath Traveler», «Ori and the Blind Forest», «Baldur's Gate 3», «Street Fighter V», «Final Fantasy VII»! Програма приголомшлива! Весь ігровий світ у одному фантастичному концерті! Це буде епічно! Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

«Джазовий Sting при свічках» 2 листопада

Концерт «Джазовий Sting при свічках» 2 листопада о 18.00 у театрі ім. Садовського! Це буде вечір, у якому класика світової рок-сцени заграє в нових джазових барвах. Хіти Стінга — глибокі, чуттєві, знайомі кожному, прозвучать по-новому, але так само щиро та емоційно. У програмі: «Shape of my heart», «Fields of gold», «Englishman in New York», «Desert rose», «Fragile» та інші легендарні пісні Стінга, які ми слухаємо знову і знову — тепер у живому виконанні кращих джазових музикантів країни! Sting — легенда світової музики, який, до речі, підтримав Україну з перших днів повномасштабного вторгнення. Його пісні звучать по-особливному — чесно, щиро, влучно. Квитки — від 390 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

«Вечори на хуторі поблизу Диканьки» 8 грудня

Музична вистава «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» 8 грудня у Вінниці! Оксана Пекун, Валерій Астахов, Андрій Романенко, Сергій Кучера і багато інших відомих артистів у головних ролях! Окрім улюбленої історії і зіркового акторського складу, вистава вразить яскравим музичним супроводом, спеціально створеним музичним лібрето, комедійними знахідками та гумористичними скетчами. Вистава «Вечори на хуторі біля Диканьки» 8 грудня о 18.00 у концертній залі Вінницького педуніверситету занурить вінничан у атмосферу справжнього свята. Буде багато колядок і містики, сплетення вигадки і реальності. Не пропустіть! Квитки — від 340 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», креативних просторах «Артинов» і CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

Час для усамітнення, творчості та духовних пошуків. У кар'єрі краще діяти не напругу, а використовувати обхідні шляхи.

[illegible]